Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

Năm thứ nhì — N° 401

MỖI SỐ 0 $ 07

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72, Lagrandière Dây nói số 696 — TÒA-SOẠN: 1 à 7, Rue de Reims Dây nói số 558 —

Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

Lundi 31 Août 1931

HÃY HÚT THUỐC HIỆU JOB

PHẢI LÀM THẾ NÀO TRỪ CHUỘT KHỎI PHÁ HẠI LÚA CỦA TA?

Chuột là giống hại nhứt cho mùa màng. Khi trời hạn, thì nông-dân rất đổi lo sợ về nạn chuột. Trước hết, là nó phá mạ, rất-thiệt hại cho nhà làm ruộng, vì mạ là món cần nhứt của nông-dân. Nếu không mạ thì lấy gì mà cấy? Nếu cấy không được, chẳng phải là bỏ ruộng hoang hay sao? Chuột phá đến đỗi có nhiều chỗ phải làm mạ lại hai, ba lần mới có mạ đủ mà cấy. Lúc cấy rồi, mấy chỗ nào đất gò hụt nước, thì nó lại cắn rào; cắn mà phá hại chơi chớ không ăn uống chi vì loài chuột là loài có răng dài, nên phải kiếm vật chi cắn cho nó mòn bớt răng đi. Hoặc khi ruộng có nước cũng vậy, nếu ruộng để lộn cỏ nhiều, thì nó ngồi trên cỏ mà phá lúa.

Koi lúa lớn rồi, đương lên tươi tốt, nông-phu đã vui mừng trong bụng; tới chừng lúa muốn trổ bông, tục kêu là vừa có đòng-đòng thì nó xúm lại cắn phá hết sạch, mới là đau đớn cho người ta. Thứ nhứt là bữa nào có mưa đêm, nó càng gặp thời mà phá hại dữ hơn nữa. Có khi nó cắn mà ăn bông lúa, lại có nhiều khi cắn mà phá bỏ, chớ không ăn chi hết. Khi lúa trổ rồi và gần chín, nó cũng còn phá, nhứt là khi nào mình làm lúa hoặc trễ hoặc sớm hơn điền chủ làm cận mình. Ngoài ruộng đã vậy, đến khi lúa vô vựa rồi nó còn cắn bao phá xả, thiệt hại cho nông dân biết bao nhiêu mà kể. Nhiều người tính ra rằng Lục-tỉnh ta mỗi năm phải thiệt hại mấy trăm muôn bạc về nạn chuột cắn phá đó.

Chuột lại là một giống sanh mau một cách lạ lùng. Một con chuột mẹ mỗi tháng đẻ 12, đến 15 hoặc 18 con. Con chuột con sau ba tháng lại trở nên mẹ mà đẻ nữa. Sự sanh sản của nó mau quá; không biết làm sao mà tính cho xiết. Giống nó sanh sản nhiều chừng nào, lại càng hại chừng nấy, nếu bây giờ mình không lo cách gì cho gấp để trừ giống chuột đi, thì có một ngày kia chuột nhiều quá đi, không biết làm sao mà trừ cho xiết đặng. Xem ra năm nay đã thấy nhiều chuột một cách lạ lùng.

Cách trừ chuột ra làm sao?

Ở Nam-kỳ ta từ xưa tới nay kẻ bày cách nầy, người bày cách kia để trừ chuột, tôi xin nhắc lại những cách như vầy:

1· Trong khi làm mạ, thì dùng bẫy rập đương bằng tre hoặc bằng ván mà gài chung quanh đám mạ, trong bẫy có bỏ đồ ăn, nó vô là bẫy sập xuống làm nó chết nhẹp. Người ta cũng có dùng bỏ cặp bằng sắt nhưng mà thứ nầy vì bằng sắt, hay sét, lại thêm mắc tiền, nên chi nông dân mình đã bỏ rồi chẳng dùng nữa.

2·— Dùng thuốc độc mà thuốc nó; kẻ dùng thạch tín (*strichinne*) người dùng phảo chà (*phosphore*) Nhưng chuột là một loài khôn lắm, mình thuốc mấy bữa đầu, nhiều con ăn chết, thì mấy con còn sống đã biết là nguy hiểm rồi, chúng không dại mà ăn nữa. Bởi vậy có muốn thuốc nó thì phải nghỉ năm bảy bữa rồi thuốc lại mới được. Cả cách dùng bẫy cũng vậy, khi đã đánh bẫy được ít nhiều, thì đổi cách khác đi, bằng không thì chúng không vào bẫy ấy nữa đâu.

3 — Chó săn và người kiếm ổ hang của chuột, đào lên mà bắt. Cách nầy tuy là mất công, nhưng mà chắc chắn hiệu nghiệm lắm, là vì chó săn đánh hơi thiệt tài, chỗ nào có ổ chuột thì nó biết liền, nó quào hang và khịt mũi để cho chủ nó biết mà lại bắt.

4·— Cách dùng lưới hoặc đăng dây, để nó lại mà bắt. Cách nầy cũng bắt được nhiều chuột.

Ấy là bốn cách của ta quen dùng để trừ chuột.

Ở bên phương tây, người ta dùng thuốc mà sang bịnh truyền-nhiễm cho chuột để cho chúng nó tự lây với nhau mà chết. Bịnh truyền nhiễm ấy chỉ lây trong giống chuột với nhau, chớ không lây cho người và súc vật nuôi trong nhà. Cách trừ chuột đó của người ta thật là có kết quả tốt lắm. Sao ta không bắt chước?

Theo ý tôi tưởng có hai cách nầy mình có thể dùng để trừ cái hại chuột đi được. Cách thứ nhứt là nếu mình có thứ thuốc như bên Âu-châu cho chuột ăn rồi sanh ra bịnh truyền nhiễm với nhau mà chết như tôi đã nói trên đây. Nhưng có người nói rằng thuốc nầy đem qua bên Đông-dương mình là xứ nóng nực nên mất mầu nhiệm, không hại được chuột, vậy thì làm sao có người chịu khó nghiên-cứu để tìm kiếm ra bịnh chuột ở xứ mình là bịnh gì, rồi mình nuôi đó đặng làm cho nó lây ra. Ấy là công việc của Y-viện Pasteur phải lo kiếm coi chuột xứ nầy hay đau chết về bịnh chi. Tôi nhớ lại năm 1928, chuột tại Tháp mười hay sanh ra bịnh ghẻ truyền nhiễm mà chết rất nhiều.

Việc nghiên cứu phải lâu và công phu nhiều, nếu kiếm ra được thứ thuốc truyền nhiễm ấy chẳng những đã có lợi ích riêng cho mình mà thôi, lại còn có thể bán cho mấy nước Xiêm, Ấn-độ, Miến điện văn văn, ở lân cận ta, vì mấy xứ ấy cũng là xứ nóng cả.

(Mai tiếp)

Trương-văn-Bền
Nghị-viên
Canh-nông Nam-kỳ.

Nhớ coi tiểu-thuyết « Cuộc thế xây vần » ở trương 6

Hội đồng Đề-hình họp tháng tới

Có Dương-hạc-Đính, Ngô-đình-Mẫn và Ngô-gia-Tự

Hiện nay ông chánh Hội-đồng Đề-hình Bonchet đang lấy khai cho hết những người bị-cáo đang giam trong khám Hanoi, để qua hạ tuần tháng chín tây nầy thì có thể mở phiên công-khai được.

Dương hạc Đính

Kỳ nầy có tới 136 người bị-cáo Trong số đó có Dương hạc-Đính Ngô gia-Tự và Ngô đình-Mẫn đều là những tay trọng yếu cả. Riêng Ngô Gia-Tự đã có án chém một lần rồi.

Chuyện thị phi....

Bây giờ Nam-Chúc cũng biết sợ đàn bà

Mềm tay yếu chưn, đàn bà là giống người đáng thương chớ không phải là giống người đáng sợ.

Thế mà có nhiều người sợ, và có nhiều lẽ buộc người phải sợ.

Có người sợ đàn bà vì đàn bà có nhiều tiền. Ở vào cái đời kim-tiền, đồng tiền là gốc mọi việc, có tiền mới làm được công việc, có tiền mới mua được phẩm hàm, có tiền mới đi ngựa về xe, có tiền mới sai đầy khiến tớ. Anh đàn ông chỉ trơ cái xác phàm với hai bàn tay trắng mà sung sướng đã cách như vậy, thì tài gì mà không sợ đàn bà.

Có người sợ đàn bà vì đàn bà trẻ tuổi. Tóc đã hoa, tai đã nặng, xem hoa phải bốn mắt, đi giày phải ba chưn, thế mà mới đời còn tiếc, cái trẻ chưa nguôi, cạo hàm râu bạc, diện bộ đồ xuân, đỏ ngâm câu « Chồng già vợ trẻ là tiên ». Người đẹp bên mình, như hoa như ngọc mà mình thì đèn tàn trước gió, giọt sương đầu cành, thì đến thánh cũng phải động lòng. Thế là chị cựa mình, ông quạt; chị đổ mồ hôi ông lau; chị vui cười, ông hớn hở; chị buồn rầu, ông thiết tha. Người của ông thành ra bình bông của chị, thì tài gì ông không sợ chị cho được.

Lại có người gặp phải người đàn bà dữ tợn, miệng bằng tay, tay bằng miệng, nói như pháo nổ, dữ tợ chằng tinh. Cãi cọ ra thì tan nhà nát cửa, để tội cho đàn con, còn ngậm miệng lại thì được tròn bưởng-lòng, chị còn nể gì đạo-lý. Mà hễ anh càng nhịn thì chị càng hăng, thét rồi nó thành ra cái thói quen là anh phải sợ chị.

Nhiều lắm, cái lẽ buộc người đàn ông sợ đàn bà còn nhiều lắm. Nhưng Nam-Chúc chưa già thì khỏi phải sợ vợ trẻ, Nam-Chúc không ham của thì khỏi phải sợ vợ giàu, Nam-Chúc biết tôn trọng đạo-lý, thì khỏi phải sợ vợ lộng quyền. Thiệt sợ vợ mà sợ như ba hạng người kể ra như trên kia, Nam-Chúc không sợ một mảy may nào cả.

Thế mà, thét rồi sự nghe càng rộng, sự thấy càng nhiều, Nam-Chúc bây giờ cũng biết sợ đàn bà chớ.

Chồng đi bán thân một ngày hai buổi chịu lắm nỗi người ta nặng nhẹ khinh-khi, mà vợ ở nhà thì phấn thì son, thì cu-di tờ-sắc. Hạng đàn bà ấy Nam-Chúc sợ.

Con ba bốn mặt, đứa ẵm đứa bồng, đứa đi chập chững, đứa chạy lăng xăng, thế mà cuốn gói theo trai, không chút gì thương-cảm. Hạng đàn bà ấy, Nam-Chúc sợ.

Gia sản trên vài chục vạn, vợ một cái xe, chồng một cái xe, buôn bán phó mặc đàn ông, dong chơi chỉ riêng phần vợ, rồi đến lúc thời đen vận xấu, đồng lời không bù đồng lỗ, thấy chồng suy-sụp, lại đã dứt chồng mà đi. Hạng đàn bà ấy Nam-Chúc sợ.

Hẹn nói thề sống, xiết bao ân ái, chỉ trời vạch đất, chúng dạ trinh-trung, hễ chồng đi làm về trễ một chút, là xán chén đảng mâm, hễ nghe có hơi động tịnh gì một chút, thì xếp quần cuốn áo; làm ra bộ âu yếm vô ngằn, yêu thương quá độ, thế mà chồng vừa ngả bịnh, hay mất sở làm, thì đã giắt trai vào phòng, hay là lên đường rước khách. Hạng đàn bà ấy Nam-cũng sợ. Đó là chưa nói tới việc đảng nọ bè kia vì đàn-bà mà đổ bể, anh em bậu bạn vì đàn-bà mà chia lìa.

Than ôi! việc đời từng trải, trăm năm tình-ái khách là ai? liếc mắt thoảng qua, ngàn nỗi bạc đen gươm muốn rứt, Nam-Chúc chắc rằng những hạng đàn bà thế ấy, Nam-Chúc sợ mà các anh em cũng sợ.

NAM-CHÚC.

Bình-dân cách mạng

Nhiều con gái và lao động

Sở mật-thám Hanôi bây giờ đang tra xét hai đảng-viên cách-mạng mới bắt được ở Phú-thọ. Ấy là hai cậu học-sanh trường sơ-học, đều thú nhận có chưn trong *Bình-dân Cách mạng đảng.*

Ông thanh-tra Biner đã lấy khai ba cô thiếu-nữ và hai người đàn ông bắt được ở Hanôi hồi giữa tháng trước, cũng đều là đảng-viên của đảng kia cả. Ba cô đó, một cô buôn bán và hai cô là học-sanh.

Đảng *Bình-dân* cũng có khuynh hướng như *Việt-nam Quốc-dân-đảng* và lập ra sau khi V.N.Q.D.Đ. chết. Đảng *Bình-dân* chia ra hai ban: một ban tuyên-truyền, toàn là con gái và một ban hành-động, đều là lao-động và học-sanh.

Cái ổ cọng-sản ở phương Đông đã bị đổ bể ra rồi

Có cả người Việt-nam mình trong đó

Thấy báo *Hoa-tự* ở Hương-cảng đăng tin rằng vừa rồi các nhà trách nhiệm ở *Thượng-hải* bên Tàu, đã khám phá ra cái chi-bộ Viễn-đông của đảng cọng sản, tức là cơ-quan hoạt động chung cho cả các người phương Đông, bởi vậy Phi-luật-tân, Triều-tiên, Mã-lai Trung-Hoa, Miến-điện và Việt-nam mình, đều có ở trong đó cả. Sự khám phá nầy là nhờ tên đảng-viên cọng-sản Pháp là Leirade bị bắt ở Singapour cách hai tháng trước đã khai tung ra, cho nên cái ổ Thượng-Hải mới bể.

Hiện giờ các nhà đương cuộc ở tô-giới Thượng-hải đã giải viên chấp-hành ủy-viên của Đệ-tam Quốc-tế (3e Internationale) là Ngô-mộ Liôn-Tư và các giấy tờ quan hệ giao về chánh-phủ Trung-hoa xét xử.

Trong giấy tờ ấy có biên rỏ nhà hội bí-mật của đảng là năm chỗ, thùng thơ bí-mật có 8 cái để ở đâu, và 5 chỗ để cho thơ từ trong đảng qua lại với nhau.

Xét các giấy tờ đã bắt được đó, thì tỏ ra cơ quan ấy có quan-hệ với các cuộc cọng-sản xảy ra lộn xộn ở các nước Phi-luật-Tân, Triều-Tiên, Nhựt-Bổn, Mã-lai và nước Nam mình.

Xét sổ sách của cơ quan ấy thì biết chánh-phủ Nga bỏ ra rất nhiều tiền để xài về việc truyền-bá cọng sản ở phương Đông.

Theo báo Tàu nói, thì sự khám phá ra cơ quan cọng-sản nầy thật là một việc rất may mắn cho các nước có thuộc-địa ở Đông-phương, nếu không thì cũng khó lòng mà day trở với họ lắm. Mà cơ-quan trọng yếu của bọn cọng-sản bị phá ở Thượng hải lần nầy đây cũng là một vít thương rất nặng cho họ, vì rằng bao nhiêu cơ quan bí mật của đảng ở các nước, đều nằm chình ình trong giấy tờ quan hệ đã lọt vào tay các nhà trách nhiệm trị an ở Thượng hải hết rồi.

QUAN HÌNH BỘ THƯỢNG-THƠ TÔN THẤT ĐÀN VỀ NƯỚC

Quan Hình bộ Thượng-thơ của Nam-triều là ông Tôn-thất-Đàn, qua Pháp hai tháng nay, đã ở Marseille đáp tàu Athos II về nước.

Ở ngoài Nghệ-an

Ba người bị tử hình vì tội giết Bang-tá Văn-trung

Vinh 23 Août—Việc đặt ra các viên Bang tá trong các tổng rất có hiệu-quả đến sự tuần phòng trị-an Cách đây mấy tháng, ngay khi mới đặt ra chức Bang-tá, thì viên Bang tá làng Văn-Trung huyện Nghi-lộc tỉnh Nghệ-an bị ám sát. Viên nầy nhận chức được mươi ngày, thì bị một bọn Cọng-sản chừng 40 người kéo đến bắt đi và giết chết.

Sau vụ ám sát nầy quan huyện Nghi-lộc có cho bắt nhiều người có liên can đến vụ nầy. Việc điều-tra xong, lấy tư cách quan tòa Sơ thẩm, quan huyện đã kết 3 cái án tử hình và 12 cái án khổ sai chung thân.

Án nầy và tất cả hồ sơ, hiện đã bẩm lên tỉnh và tư vào bộ Hình trong Huế để xét lại.

MỘT LỐI ĂN CƯỚP MỚI

2 ngày mất 4 xe hơi

Mấy bữa rày, tỉnh Giadinh xảy ra vụ mất xe hơi luôn.

Cũng như kiểu trong Cholon mà bổn-báo đã thuật chuyện rồi, đầu này ở Giadinh bữa đó, có mấy cậu bận đồ thiệt bảnh, tới muốn xe hơi đi Hoc-môn. Đi nửa đường, mấy cậu biểu sốp phơ ngừng xe, rồi dơ súng sáu ra, bắt sốp-phơ xuống lội bộ trở về, rồi các cậu thả máy cho xe dông mất. Một đám bữa thứ tư, hai đám bữa thứ năm, và một đám sáng bữa thứ sáu, đều xảy ra ở Giadinh một kiểu đại-khái như vậy cả.

Mong rằng các nhà có trách-nhiệm nên kiếm cách trừng trị cái kiểu ăn cướp lối mới đó đi.

COI TIN THẾ-GIỚI
có nhiều tin tức rất
—:— quan-hệ —:—

Thánh Gandhi qua Hồng-mao

Bữa 29 Août, thánh Gandhi đã đáp tàu *Rajpoutana* để qua Hồng-mao dự hội Bàn-tròn. Dân Ấn-độ ra bến tàu tiễn hành đông không biết bao nhiêu mà nói.

Bọn cọng sản thì phản đối, họ hô: « Đả đảo Gandhi.» Thấy vậy đảng-viên Quốc-dân đánh tụi cọng sản, làm cho 12 cậu cọng bị thương.

Một đêm hát bộ đáng đi coi

Đào Năm-Nhỏ, kép Hai-Thẳng

HÁT LUÔN HAI XUẤT

Cuộc hát làm nghĩa, lấy tiền cứu cấp cho học sanh nghèo của ta ở ăn bên Pháp, khỏi vì cái tình cảnh nghèo túng của phụ huynh mà lỡ dở sự học. Có Năm Nhỏ và Hai Thẳng hát chung với nhau một sân khấu mà lớp tuồng: « Phụng-Nghi-Đình » không được dài, nên bản tổ chức đổi lại để hát hai xuất:

XUẤT ĐẦU:

Tông-tứu Đơn-Hùng-Tín

XUẤT SAU:

Triệu-Hồng-Lang đả hổ

Là hai xuất tuồng hay nhứt của Hai-Thẳng và Năm-Nhỏ.

Tông-tứu Đơn-hùng-Tín » hay ra làm sao chắc có nhiều người biết rồi, còn lớp «Triệu-hồng-Lang» phó hội, giống như lớp Quan-Công phó-hội Châu-Du, có Năm-Nhỏ thủ vỡ đào phó-hội, tài tình còn hơn nhiều người kép danh tiếng đóng vai Quan-Công, đồng bào nên đi coi cho biết cái hay cái khéo hai nhà nghệ-thuật ta!

Bỏ qua rất uổng. Vì tuồng dài, đúng 8 giờ khai diễn.

Hát tại rạp Đại-vỏ-đài đường Tổng-đốc-Phương trong Cholon.

KỲ NHÓM ĐẠI-HÌNH ĐẶC-BIỆT

Vụ án Pasquier-Populaire

Thiên-hạ đi coi đông quá — Có quan Thống-đốc Krautheimer đi làm chứng — Chuyện xung đột của quan Chưởng-lý Dupré và thầy kiện bên bị-cáo

Sáng bữa thứ bảy tuần rồi, vụ án lớn nhứt Đông-Pháp xưa nay, là vụ quan Toàn-quyền Pasquier kiện báo *Populaire* vu cáo cho ngài, đã đem ra xử ở tòa Đại hình đặc biệt.

Ông Nepveur làm chánh tòa, hai ông Weil và Statler làm cố vấn Quan phó chưởng lý Dupré ngồi ghế chưởng-lý thế cho ông Bourayne tình ra những mắc đau. Bốn ông hội-đồng thẩm án là: Barthe, Ferreri, Martin và Vignoau.

■ ■ ■

Mới sáng ngày ra, thiên hạ đã kéo tới tòa án đông quá: lính giữ trật tự rất nghiêm, đến đổi có nhiều tây đầm cũng bị đuổi ra, chớ không được vào.

M. Bonvicini

Quan Thống-đốc có tới coi. Còn tiên-cáo là quan Toàn-quyền Pasquier không tới, đã có Chưởng-lý thay mặt cho ngài.

Khi sự 7 giờ rưỡi tòa ra ngồi xử. Sau khi tòa kêu MM. Perreaux, Bonvicini (bị cáo) lên hỏi căn cước, và sau khi đã bắt thăm lựa 6 ông hội-đồng thẩm án (4 thiệt thọ, 2 dự-khuyết), xong rồi thì quan chưởng-lý Dupré đứng lên nói trạng-sư Cazeau không đủ tư cách biện hộ cho bên bị cáo, vì ông có dính líu vào vụ nhà băng Sud-Annam, mà bây giờ đây chủ băng là M. Guillemain đang bị giam thì biết đâu là trạng-sư Cazeau khỏi tội. Vậy là không xứng đáng ra cãi ở đây.

Trạng sư Gallet

Nghe mấy lời ấy, trạng-sư Cazeau chưa kịp nói gì, thì trạng sư Gallet nổi dóa, đứng dậy gây với quan chưởng-lý Dupré dữ lắm. Đại-ý ông nói trong khi vụ băng Sud-Annam chưa phân-minh là ai tội ai không, thì ông Cazeau vẫn là trạng-sư đáng kính và có quyền nói, chớ sao lại không đủ tư cách. Kết-luận ông yêu-cầu quan chưởng lý phải rút lời nói kia về, bằng không thì cả ba thầy kiện bên bị-cáo bỏ về không nói nữa.

Cả ông đầu hội trạng-sư (Bâtonnier) là trạng-sư Girard cũng đứng dậy tỏ ý bất bình và thái-độ của chưởng-lý.

Trạng-sư Gallet nói hùng hồn được công-chúng vỗ tay khen ngợi làm cho quan chánh Nepveur đỏ quạo, bảm đuổi người coi ra hết để tòa xử kín. Hồi ấy là 9 giờ rưỡi.

Sau tòa vô trong để thương-thuyết mấy phút, rồi ra tuyên-bố rằng lời quan chưởng-lý nói trạng sư Cazeau đó là nói miệng vậy thôi, chớ không có giấy tờ và cũng không vào biên-bản, thế thì nên bỏ qua, khỏi phải đòi rút lời nói ấy làm gì. Ấy là tòa làm cho vui lòng cả hai bên: Chưởng-lý và trạng-sư. Thế là vụ lôi thôi đó xong.

Rồi quan tòa mới truyền lịnh cho lục sự Blandin đọc tờ cáo-trạng kể những khoản của quan Toàn-quyền kiện báo *Populaire* vu cáo cho ngài những gì, và đọc cái tờ của bên biện-hộ cho bị cáo bày tỏ những chứng cớ của bị-cáo đã công kích.

Tới đây, bên chưởng-lý và bên biện-hộ lại sanh ra lôi thôi với nhau về chuyện luật pháp nữa. Trạng-sư Gallet xin tòa định lại chừng ba khắc đồng hồ (45 phút) để cho bên biện hộ bàn nhau, rồi để lên trình tòa những lời thẩm (*conclusions*) của bên biện-hộ. Rồi đó tất cả trạng-sư hội lại, thảo ra mấy lời thẩm về vụ lôi thôi với quan chưởng-lý vừa rồi. Việc nầy làm mất gần một giờ. Sau tòa ra nhóm lại, thì trạng-sư Bernard đứng ra đọc lời thẩm, kết luận cũng là xin tòa truyền cho quan phó chưởng-lý Dupré phải rút mấy lời nói phạm tới trạng sư Cazeau hồi nảy.

Tòa lại vô trong thương nghị một lát rồi ra nói rằng hồi nảy tòa đã tuyên-bố rằng chuyện lôi thôi đã êm rồi, vì mấy lời của ông Dupré không có ghi vào biên bản.

Rồi đó trạng-sư Cazeau bước ra xin nói, nhưng chưa kịp nói gì quan chánh tòa nói thôi bây giờ 11 giờ rưỡi rồi, tòa nghỉ để 2 giờ rưỡi chiều sẽ hay. Té ra cả một buổi sáng chỉ có việc bắt thăm lấy hội đồng thẩm-án và việc lôi thôi của bên chưởng-lý và bên trạng-sư mà hết giờ.

(Coi qua trương 5) C.T.T.

Số tù trong khám lớn ở Hanoi

Cả thảy 1289 tù

Hiện nay trong khám Hoả-lò ngoài Hanoi có tất cả là 1289 người tù, chia ra như vầy: 155 đàn bà, 1.127 đàn ông Việt-Nam và 7 người tây. Trong số tù nầy có hai người bị án tử còn nằm chờ quan Tổng-Thống có ân xá hay không; 36 người bị chung thân khổ sai; 100 người tù có hạn, 27 người cấm cố, 59 người bị giam cầm và 136 quốc-sự-phạm sẽ ra trình diện Hội-đồng Đề-hình trong kỳ nhóm tới.

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG
DẦU ĐẠI-QUANG HIỆU CON BƯƠM-BƯỚM

t thứ dầu tiêu trừ bá bịnh, hơn các thứ dầu khác, chư qui vị cũng nghe nói rằng: thứ dầu nầy thật là thần hiệu, lạ làng, bất luận ngoại bịnh các chứng, cũ đều trị đặng, nhức đầu, nghẹt mũi, cảm mạo bốn mùa, phạm nhằm khí độc, trong uống ngoài thoa, rất nên thần hiệu, chư qui-vị có mua xin hãy nài cho được cái con bươm-bướm, của hiệu Đại-Quang thì sẽ đặng thứ dầu tốt mà lại giá rẻ,

ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHONG
27 B1 Tổng-đốc-Phương CHOLON

Xã-giao

TIN MỪNG

Mới được tin mừng rằng đến ngày 31 Aout tới đây là ngày tân-hôn của bạn *Trần-văn-Can* ở Thudu., sánh-duyên cùng Mlle *Lê thị Thể*, nhà qui báo, chúng tôi xin cầu chúc cho ... Đôi duyên mới, sắc cầm hảo hiệp.

Hội Thương-mãi-Thể-Thao
(A. Commerce-Sport)

AI TÍN

Chúng tôi lấy làm đau đớn mà hay tin chẳng lành rằng ông nhạc-gia của thầy đội Nguyễn-văn-Hoa ở quận thứ nhứt (1er arrondt) mới từ trần tại Giadinh hôm ngày 25 Aout 1931. Vì tình đồng-nghiệp chúng tôi xin chia buồn cùng tang quyến và chúc cho hương hồn ông lão được tiêu diêu nơi cõi ngoại.

Trương văn-Vương

Xư xư hội đoàn

Kính thỉnh chư tôn lúc ngoạn du.
Tạm nơi tệ quán chốn thanh u.
Ly trà, chén rượu xin dâng kính
Ân nghĩa vẹn toàn biết mấy thu.

Phòng ngủ Annam hiệu HOTEL MAUD
259 rue Paul Blanchy
SAIGON

Chủ nhơn: Mme Nguyễn-thị-Mười
Quản lý: Mademoiselle Marie Nhỏ
Kính mời.

Phòng khám bịnh
THUDAUMOT

Trần-văn-Sang
Lương-y Bổn-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường
HANOI

1· Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghinh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ quí báu.

2· Trị đủ các chứng bịnh; có thầy phụ giúp rất cần mẫn bịnh, làm cho qui khách sẽ vừa lòng.

3· Nhứt định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thí, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ).

Giờ coi mạch:
Sáng: 8 *giờ tới* 11 *giờ*
Chiều: 3 *giờ tới* 5 *giờ*

Xin qui khách đến uống thuốc một lần thì mới tường chơn giả.

Đông-Dương học-đường

Rue Paul Bert 80a, 80b, 80c Dakao, mới mở lớp sơ-học

Ngày khai trường 13 Août 1931

Học phí lớp	nhứt	6$00
—	nhì	5.00
—	ba	3.50
—	tư	3.00
—	năm	2.50

Nhà trường lãnh cấu cơm tháng cho những trò ở xa.
Có dạy may và thêu.
Thơ từ đề cho M. Cần-văn-Tổ

Kính-cáo

Tàu «Trung Anh» đưa hành khách: Tâyninh Bến-nức Thủ Thừa Tânan

Kính mời qui ông qui bà, qui cậu, qui cô khi nào muốn lên Tòa Thánh Tâyninh, lên Điện Bà cùng là lên Tâyninh có việc chi khác đi tàu của tôi thì rất tiện, rẻ tiền hơn, bằng phân nửa tiền đi xe hơi và khỏi sợ sự rủi ro chi hết.

Hành khách ở lục châu (Rachgiá, Baclieu, Sốctrăng, Sadec, Bentre vân vân) đi tàu lục tỉnh lên Mỹtho (rẻ tiền) đi xe lửa Mỹ lên Tânan 0$20 có chỗ nghỉ ngơi từ tế khỏi trả tiền rồi đi tàu của tôi lên Tâyninh thì rất tiện vì đi tàu và đi xe lửa thì bình yên khỏi sợ sự nguy hiểm chi hết. Có quảng cáo tiếng gởi khắp lục châu.

Kính cáo
Phạm như Bảo

M. Hồ-ngọc-Sung
Thầy coi tướng

Kính trình qui ông và qui bà đặng rõ; Tôi xin cho hay trước nhờ mà chờ tôi; đừng bỏ qua rất uổng. Vì ít khi nào tôi đi Lục-tỉnh lắm. Ai muốn hỏi số mạng, Sanh tử, Họa phước, sự Tương-lai và Việc qua rồi, thì xin chú ý.

Tôi đã trải qua rồi mấy tỉnh nay đương ngụ tại: Rachgiá, từ 9 cho tới 24 tháng 8 tây; ở tại nhà ngủ «Nam-hòa» phòng số 4. Từ 25 tới 31 tháng 8 tây, có tôi ở tại Longxuyên, ngụ tại nhà ngủ «Thành-hưng». Từ 1er tới 15 tháng 9 tây, có tôi ở tại Châuđốc; ngụ tại nhà ngủ «Nam-nguyên» của anh năm Hổ. Từ 16 tới 22 tháng 9 tây, có tôi ở tại Hàtiên. Từ 23 tới 29 tháng 9 tây, có tôi ở tại Kampot (Cần giọt), về địa phận Cao-miên và từ 30 tháng 9 qua tới hết tháng 10 tây; thì có tôi ở tại kinh thành Nam-vang (Pnom-penh).

Nên có lời xin bá cáo trước.

Hồ-ngọc-Sung

Đã tới ngụ tại nhà ngụ Nam-Hòa Rạch-giá, phòng số 4 rồi.

Vì thiên hạ ở đây hoan nghinh lắm nên thầy định tạm ở lại đây tới 1-9-3 mới lên Longxuyên, vậy ai là người ham mộ trông thầy xin chờ thầy và cảm phiền. Vì thầy không muốn làm cho ai thất vọng hết.

Y KHOA TẤN-SĨ
Docteur L. VINCENS
Ex-aide d'anatomie de la Faculté de Bordeaux

Số 2 và 4 đường Noel sau gare Dakao

Phòng khám bịnh và ở dưỡng bịnh bất kỳ bịnh chi cũng đều trị được. Xin mời đến thử một lần thì sẽ được vừa lòng.

Giờ khám bịnh:
Sớm mai: từ 7 giờ rưỡi đến 8 giờ rưỡi
Buổi chiều: từ 2 giờ rưỡi đến 3 giờ rưỡi.

Cáo Bạch

Tôi có một thằng con tên Lê văn-Nhẫn 18 tuổi, vì nó ngỗ nghịch bỏ xứ ăn làm du thủ hoan đàng; nên tôi không nhìn nó nữa. Nếu nó có làm đều chi hay là ai cho nó mượn tiền bạc thì tôi không biết.

Lê văn-Xuyến
Ex-Surveillant
'Travaux Publics Bentre

Trong Nước...

Saigon

Chết trên xe kéo

Bữa 27 Août vừa rồi. lúc 11 giờ trưa, tên Lê-văn-Yên, 37 tuổi. không biết xứ sở và ngụ nơi đâu, mướn xe kéo ở đường Général Lizé mà đi nửa đường va nằm trên xe, không hiểu sao lại chết đi. Khám xét trong mình Yên, thì không có dấu tích gì khả nghi cả. Liền khi đó chở xác Yên đến nhà xác khám xét rồi cho chôn theo lệ thường.

Lục-tỉnh

GIADINH

Đấu xảo tằm tơ

Hôm 25 Août, tại trường học Mac-Ferrando có cuộc đấu xảo tằm tơ. Quan chủ-tỉnh Texier làm đầu ban ủy-viên về cuộc đấu xảo ấy. Có 52 người dự đấu, đem đến 50 lô kén, một cái không cưới và 1 cái máy quây tơ.

Những người được thưởng theo thứ tự như vầy:

1· Võ v. Cho TânthạnhĐông 80$ 2· Ng. v. Gi, PhúhòaĐông 70$ 3· Ng. v. Hào, TânsơnNhì 70$ 4· Bùi v. Thạnh, Tânthành Đông 70$ 5· Lê. v. Ve, Thuimy 60$ 6· Lê thị Liêng, Tânthành-Đông 50$ 7· Trần văn An, TânthànhĐông 50$ 8· Trần v. Dog TânthànhĐông 45$ 9· Lê thị Nhe, PhướcNinh 40$ 10· Lê thị The, TânthànhĐông 40$ 11· Trần thị Mạnh, TânthànhĐông 35$ 12· Ng. thị Kè, Tânthành-Đông 30$ 13· Ng. v. Lu.., Trung-Lập 30$ 14· Lê v. Bo, TânthànhĐông 25$ 15. Lê thị Liên, TânsơnNhì 20$ 16· Ng. Long Hưng, TânphúTrung 20$ 17· Ng v. Hiền, TânphúTrung 15$ 18· Trần v. Luân, TânthànhĐông 15$ 19· Ng v Nai, TrungLập 10$ 20· Ng. thị Dòng AnlócĐông 10$

KHÔNG CƯỚI

Ng. thi Hy, TânphúTrung 10$

MÁY QUÂY TƠ

Lê thị Ong, Vinh cu 10$.

Một người đánh khám lớn Saigon năm 1916 đã bị bắt lại

Ai cũng còn nhớ chuyện đánh phá khám lớn Saigon năm 1916 nó hung dữ làm sao. có trên ba bốn mươi người bị bắn chết và vô số người bị ở tù. Trong số những người bạo động vị ở tù đó có người tên Nguyễn-văn-Chân, sau khi mãng hạng hai năm và 10 tháng tù rồi, thì trở về làm nghề trộm cướp. vừa rồi đã bị bắt ở Giadinh

Hôm thứ năm nầy, thầy đội Huờn ở Giadinh đi về làng tuần do. trông thấy trong một cái nhà lá kia có 4 người lạ mặt, không phải là người trong tỉnh, nên đi vô đó nói, nhưng mà 4 người kia trông thấy đều chạy hết. Đội Huờn cùng hai người lính, băng ruộng đuổi theo, bắt được ba người.

Họ khai là ở Tân an lên ở đó học võ. Nhưng đội Huờn không tin, vì học võ gì người đã già. có trên 40 tuổi, nên liền mời hết về bót cho M. Roche lấy khai, thì họ đều thú tội là ăn cướp. Nay ba người ấy đã bị giải toà.

Cáng người rồi bỏ chạy

Khốn nạn nhứt là mấy tên sớp phơ nào đã cho xe chạy mau, rồi cáng người ta rồi, không biết sống chết, không chịu ngừng xe lại mà lại cho xe chạy luôn. Tưởng quan tòa nên trừng trị bọn ấy cho rất nặng để làm gương cho những kẻ khác. Như hôm chiều ngày thứ sáu tuần rồi. có một cái xe hơi cáng một người cỡi xe máy trước tòa bố Giadinh rồi bỏ chạy luôn. Tưởng là chạy vậy không ai biết được, nào dè mấy con số trắng sau xe nó rõ ràng ràng ai không thấy. Ấy là xe số C. A. 950 người Annam cầm tay bánh. Nguyên vì cái xe 950 ấy xớ máy chạy rất mau để qua mặt cái xe lòng kiến của M Phan-văn-Gia, nên phải cáng nhằm M. Lê tấn Qui, làm thợ máy, ngồi xe máy đi trước. Qui bị thương có hơi khả năng, còn cái xe máy thì hư rảo. Sau khi đã cáng người rồi, cái xe C. A 950 ấy bỏ chạy luôn. Khốn nạn quá! Nay mai ta sẽ biết cái xe số C.A. 950 ấy là của ai.

MYTHO

Anh em ruột thịt mà còn vậy thay !.

Đi ngang qua Mytho. tình cờ tôi trông thấy nơi đầu đường Bourdais, trên bờ sông, dưới hàng cây me, một người đàn ông dùng một chiếc ghe úp lại làm nhà ở. Trông người rất lá thê thảm, hai chơn lở lói và bần bó cùng hết. Không nói ra ai cũng biết là người ăn mày, nhưng xem người ăn mày nầy có khác hơn trăm ngàn người ăn mày khác, nên tôi lấy làm lạ, mới lại hỏi thử cho biết. thì mới hay rằng vì va bị tật nguyền. phải bị vợ con và anh em, là một vài vị hương chức làng gần đó xua đuổi. nên mới ra thân như vậy. Nhưng mà người ăn mày ấy cũng lấy làm cực lòng chịu những điều khổ não, chớ không ưa sung sướng như những người anh em không có lương tâm, không mặt mũi kia được.

Ôi là nhơn tình, ôi là anh em ruột thịt! ôi là vợ chồng!

BACLIEU

Một chiếc ghe của người Xiêm bị chìm ở biển Camau

Hôm chiều 26 Août vừa rồi sông Songdoc, nghĩa là ngoài biển, cách bờ đã xa, có một chiếc ghe bị chìm. Trong ghe ấy có bảy người Xiêm qua mua lúa, bữa ấy trời xấu gió lớn nên ghe phải chìm. Cả bảy người Xiêm ấy đều bị rớt xuống biển, có ba người bị chết, làm mồi cho cá, còn 4 người mấy với lên được. Quan chủ quận Camau đã cho đem 4 người Xiêm còn sống sót lại đó lên Saigon rồi, đến mai về cho họ về nước Xiêm.

Trung-kỳ

Bắt được nhiều người ở Nghệ-An

Có một toán lính lập đi tuần trên núi Tri-Lễ phủ Anh-sơn tỉnh Nghệ-an có bắt được một đảng viên cọng-sản rất lợi hại ẩn trú trên ấy. Người đó tên Binh.

Xét trong mình có một khẩu súng lục 6/35 với 25 cái bi và một mớ giấy tờ rất hệ trọng. Nhờ mớ giấy đó mà lính đi tìm bắt được nhiều người hệ trọng khác nữa.

Thiệt ra, thì mấy lúc nay bọn cọng-sản không thể hoạt động ở Nghệ-an được nữa. Để ló đầu ra bao nhiêu là bị bắt hết bấy nhiêu.

Lời rao vặt

Dạy riêng từ trò về khoa đánh máy viết và bút toán. Dạy in máy Duplicateur «*Gestetner*». Học một tháng thành nghề.

Giá thật rẻ. Học mau [illegible]
École Nguyễn-văn-Mùi
89 Colonel Grimaud
Téléphone 1137

MUA CŨNG BÁN, MƯỚN CŨNG CHO

Một cái nhà (3 căn rộng) sao cũng có đèn điện sẵn. trên ở, dưới để xe hơi (mui trần) được. Xin hỏi nơi trường NGUYỄN-VĂN 165 rue d'Arras Saigon.

NÊN DÙNG THUỐC XỔ HIỆU
"Nhành-mai"

Là thứ thuốc xổ đệ nhứt hay. Xổ êm, uống dễ, đàm nhiều, lãi-kim và côn-trùng nho nhỏ, đều bị thuốc tống lôi ra cả. Có bán nơi tiệm Nguyễn-thị-Kính, chợ mới Saigon. và các gare xe điện, Giá 0$20. Mua sỉ, lối nhiều, do nơi Madame Hương-Giáo, village ở Bình-đăng Cholon. Có gởi bán khắp các tỉnh trong Nam-kỳ, nơi các tiệm thuốc và tiệm Bazar.

Bán Raquettes de Tennis và đương gây giá rẻ tại do nơi hãng bán Moteur Ruston, và máy ... lúa của Nguyễn-v Chức. 27 rue Colonel-Grimaud, Saigon (Gần gare Coulsa xe điện Saigon-Cholon.)

Tân-Long Lữ-Quán

Nhà ngủ nầy mới đổi chủ mới sơn phết lại coi rất sạch sẽ và đồ đạc trong phòng đều mới hết, rất tinh khiết, bồi bật thiệp và phuông phép.

Nhà ngủ nầy ở góc đường *Thủy Binh* và *Tổng-đốc-Phương* là nơi chỗ thị tứ vì gần bến xe đi Lục-Tỉnh.

Kính mời qui khách trước đến giúp người mình sau có chỗ nghỉ ngơi yên tịnh và mát mẻ.

Chủ nhơn: Nguyễn-văn-Ngọc
Ngũ-v.-Thu dit Túc

LÃNH HỌC-SANH

Bổn trường lãnh học trò ở trong và sẵn lòng giúp ích cho học-sanh nào muốn ăn ở nơi trường cho tiện bề đi học các trường quan (Ecoles officielles) khác, như Lycée Pétrus-ký, Collège Chasseloup, thì cũng lãnh nữa. Cũng có dạy lớp tối cho người lớn mộ học thêm Langsa.

Xin viết thơ cho M. MÙI
165, rue d'Arras, Saigon

Y-KHOA TẤN SĨ
Docteur COUTURIER
Cựu chủ nhiệm Y viện chữa bịnh con mắt ở Huế

Bố cáo cho công-chúng hay:

Ngài có mở phòng khám bịnh con mắt tại số 91 đường Mac-Mahon. (Góc đại-lộ Bonard và Mac-Mahon).

Giờ khám bịnh:
Sớm mai: Từ 7 giờ tới 10 giờ
Buổi chiều: Từ 3 giờ tới 6 giờ
Dây thép nói: 11.25

LẠI RỒI! LẠI RỒI!!
Những dĩa của bạn
Huynh-Ky
sau đây:

Giọt máu chung tình
(Tiếp theo)
Mẫu tử tình thâm
Tham phú phụ bần

Cô Phùng-Há ca độc-chiếc
(Tây-thi giọng quảng và Vọng-cổ)
Hay không thể nói được!

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ.
Indochine Films & Cinémas
106, Bd Charner — Saigon

FRANCIA!

là thứ nón Panama của bổn hiệu chủ-nhơn tiềm dặng bên cuộc đấu-xảo Paris, tốt nhứt cả hoàn cầu. Có 2 thứ giá 4$ và 4$50

Hiệu Nguyễn-văn-Trận
94-96, Bd Bonnard, Saigon — Dây thép nói số 178
ĐẶNG ĐỘC QUYỀN CẢ ĐÔNG DƯƠNG

GARAGE
NAM-HIỆP-THẠNH
N· 168 Boulevard Galliéni Saigon — Téléphone 878

Kể từ 15 Aout 1931. hãng sửa xe hơi NAM HIỆP-THẠNH đã trọn về phần một mình tôi làm chủ. Sự sắp đặt nay sửa sang lại hoàn-toàn hơn trước. Nhận sửa máy, đóng thùng lợp mui và sơn. v. v.., công việc làm rất cẩn-thận giá cả tính phải chăng. Mong rằng qui vị sẵn lòng chiếu cố tôi rất được cám ơn.

Chủ nhơn: ĐINH-VĂN HOẠT

Hỡi anh em Đồng-bào nước Nam

Đương lúc nhơn-dân đồ khổ, mỗi người phải để tâm tìm kiếm, những phương pháp hay đặng bồ cứu!!!

Nếu Đồng-bào muốn giúp cho sự trồng tỉa và sự buôn bán thuốc hút Annam.

Nếu Đồng-bào muốn giúp cho nhơn-công annam, có việc làm. và lấy những số tiền thuở nay Đồng-bào trả cho công nho xứ Algérie, mà đóng cho công nho Đông Pháp.

XIN HÃY HÚT THUỐC
M. I. C.

là thuốc của nhơn công annam làm tại Đông-Pháp. Thuốc nầy không có pha diêm-sanh và các chất độc khác

Chuyên môn trị bịnh mắt. Rành nghề và sắm đủ đồ để mổ mắt. Mắt có vảy cá hay là có tật gì ở ngoài thì cũng có thể chữa đặng.

Y-KHOA TẤN-SĨ
Nguyên-van-Tân
Ex-Interne des Hôpitaux de Marseille

Bắt đầu từ ngày 20 Août sẽ mở phòng khám bịnh cho thuốc ở Saigon, đường Testard số nhà 127. Giây thép nói số 1153.

Sớm mai từ 9 giờ tới 11 giờ.
Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ.

[illegible] ngày, có việc chi rắc rối sẽ [illegible], hoặc bị [illegible], [illegible] bị kiện thưa, hay có [illegible], xin cho tới «Phòng Việc» nầy thì tiện lợi: **Cabinet d'affaires de Cochinchine** số nhà 68 bis ruelle Colonel Grimaud, Saigon. Không tiền tới bao cho mà kiện.

HỒ [illegible] LANG Directeur

PENSIONNAT
Huỳnh-Khương-Ninh
61 RUE DARIÈS 61 (SAIGON)

Kể từ ngày 24 Août 1931, Bổn trường sẽ mở thêm một lớp 4ème Année cữa.

Qui ông, Qui bà muốn cho em cháu học lớp đó, xin gởi thơ cho hay trước, và phải lên nhập học cho gấp gấp.

HUỲNH KHƯƠNG NINH

CHỬ TÌNH CHỬ HIẾU

Tác giả : VIÊN-HOÀNH

HỒI THỨ NHÌ

Sự điều tra của Hiếu-Đức

— Thầy tính đi Dalat nữa sao?

— Phải qua tính chiều mai sẽ đi. Cô hai dặn lấy giùm 1 cái áo màu da trời và một cái khăn choàn máng trên móc áo. Vậy em hãy biểu con Hạnh nó lấy hai món ấy bỏ vào hoa-li nhỏ rồi chiều nay hay sáng mai phải đem ra ngoài nhà cho sẵn.

— Dạ, để tôi dặn con Hạnh.

Mở đầu xong rồi, Hiếu Đức lại nói tiếp :

— À, còn cô hai cũng cậy qua hỏi coi hôm chiều thứ sáu hoặc sớm mai thứ bảy, trước khi đi Dalat, cô có cổi chiếc cà rá nhận cẩm-thạch mà cô thường đeo ở ngón tay giữa bàn tay trái, rồi bỏ quên trên cái bàn nào trong sa-lông, có đứa nào ngó thấy và lấy cất giùm cô không?

— Thưa, cái đó thật tôi không biết.

— Trong thơ cô hai có nói rằng lúc ra đi bị lật đật quá nên cô cũng không ngờ là bỏ quên chiếc cà-rá đó nữa, song cô nhớ chắc rằng trưa bữa thứ sáu, lúc ngồi ăn cơm, cô nhớ cô còn đeo trong tay, nhưng chiều lại thì cô có cổi ra để trên bàn, rồi nó mất hồi nào cô đem quên lững.

— Dầu để tôi rán nhớ lại thử coi. Dạ, tôi nhớ hôm bữa thứ sáu thầy vô ăn cơm trong nầy với ông và cô hai tôi, kế có dây thép nó của ông Tô công-Bửu dặn thầy phải đi vô Phủ làm lập tức.

— Phải, phải. Bữa đó đa.

— Dạ, tôi nhớ lần lần được rồi. Khi thầy mới ra đi chừng 5 phút đồng-hồ, thì kế có dây thép nói cầu ông tôi lại nói chuyện nữa. Không biết ông tôi nói chuyện gì với ai, mà sau khi nói xong, ông lận mặt áo mà đi liền. Lúc bấy giờ cô hai lên lên lầu nằm nghỉ, nhưng kế có người khách nào đi lại, mới quyết cô xuống nói chuyện, và khi người ấy về rồi cô liền thay đồ mà đi chợ nữa.

— À, chuyện như vậy đó, tôi không biết cô hai bỏ quên chiếc cà rá hồi nào và ở đâu, để hỏi lại con Hạnh coi mặt may nó có thấy hay không chớ tôi thì thật tình tôi không thấy. Tuy vậy, để tôi vô sa-lông giữa tôi kiếm lại thử coi, bởi vì bữa ấy cô hai tiếp chuyện với người khách kia tại sa-lông ấy.

— Người khách đó là ai? Không biết chừng bữa đó va có để ý ngó thấy cô hai có đeo chiếc cà-rá hay không, đặng để hỏi thăm va rồi mình sẽ kiếm mới tiện. Sao, em có nhớ người khách đó là ai không?

— Thưa ông cũ Hoàng-tân-Hoa.

— Hoàng-tân-Hoa? Hoàng-tân-Hoa là ai, mà thuở nay qua không nghe nói kìa?

— Thưa Hoàng tân-Hoa là người rẻ tuổi, đẹp trai in bịch như thầy có vô đây ăn cơm hai ba lần và bữa đám hỏi của thầy và cô hai, tôi có vô đây đám đạo với ông tôi một hồi âu đó.

Thằng Cung thuật việc nầy, trong trí nó tưởng cũng là một việc tầm thường, không dè rất hữu ích cho Hiếu Đức nên chàng mừng và chú ý lắm. Và lại mấy lời của thằng Cung thuật, tuy chưa làm cho Hiếu Đức hiểu rõ được duyên cớ từ hôn của Tố-Quyên, song nó cũng để lần cái màn bí mật mà chàng đang kiếm thế phá tung ra đó. Chàng hỏi :

— Từ bữa đám nói của qua trở về trước, em biết Hoàng-tân-Hoa nào đó, có hay tới lui nhà nầy hay không?

— Thưa, không có đến lần nào hết.

— Chắc là em không biết địa chỉ (ardresse) của va?

— Thưa không.

— Thây kệ. Cũng không cần hỏi va mà làm gì. Dầu em chịu khó vô sa-long kiếm chiếc cà-rá lại và hỏi thăm con Hạnh thử coi.

Thằng Cung mời Hiếu Đức vào nhà và ngồi chơi nơi ghế trước; còn nó thì chạy đi kiếm chiếc cà-rá.

Ngồi một mình, Hiếu - Đức tức cười tuầm cho thằng Cung mắc kế chàng, đi kiếm đồ con mắt cũng không có chiếc cà-rá nữa, và chàng cứ nghĩ tới nghĩ lui mấy lời của thằng Cung mới nói đó hoài. Kỳ. Hoàng-tân-Hoa nào ở đâu mà thuở nay chàng mới nghe thằng Cung nói tên lần thứ nhứt vậy?

— Sau bữa đám nói, Hoàng-tân-Hoa có vô ăn cơm với ông Hồ và Tố-Quyên, sao cô lại không có nói cho ta biết? Qua bữa trưa thứ sáu, cô tiếp chuyện với va, cớ gì chiều lại khi không mà có phát bịnh, mê một cả người, làm cho phụ thân cô và ta hoảng hồn như vậy?

Hiếu-Đức vội lấy cuốn sổ tên những người có dây thép nói ở Saigon mà kiếm tên Hoàng-tân-Hoa kiếm cùng cũng không có tên ấy, kế thằng Cung bước ra nói :

— Tôi mới hỏi con Hạnh, nó nói chắc rằng sớm mai ngày thứ bảy nó hãy còn thấy cô hai có đeo chiếc cà-rá ấy song đến bữa nay thì không biết còn hay là đã mất rồi.

— Thôi, vậy qua cũng cám ơn em. Để rồi qua sẽ kêu dây thép-nói lên Dalat mà tỏ cho cô biết. Nè, mà em nhớ nhắc con Hạnh đem đồ của cô hai ra nhà qua cho sớm nghe?

Hiếu-Đức lại nghĩ thầm : « Bây giờ ta phải xét cho ra 2 việc nầy : 1° Sớm mai thứ bảy, Tố-Quyên nói dối rằng đi ra ngoài tiệm may dì Ba, nhưng thật sự thì cô đi đâu; 2° Hoàng-tân-Hoa là thằng tướng nào? »

(Còn nữa)

Giá báo sửa lại

Một năm . .	15 $	00
Sáu tháng .	8	00
Ba tháng .	4	00
Một tháng .	1	50
Mỗi số . .	0	07

ÉTABLISSEMENTS

BÉCÉ-SPORT

LY-DE dit THAI

39, Rue de Canton, Cholon, 39

Vì ước ao cho quí vị mỗi người có thể mua được một cái xe máy đẹp, huê mỹ, kim thời, chắc, nhẹ nhàn và có trớn nhiều. Đã nổi danh tiếng khắp cả Đông-Pháp lại thêm mỗi kỳ đua, mấy hiệu xe của hãng đều được dự giải quán quân luôn. Nên Hãng định hạ giá những hiệu xe sau đây :

Hiệu			
Hiệu	BÉCÉ-SPORT	routière	50$
—	CORTÉA	routière	45$
—	JULLOR	routière	43$
—	B.C.O.	routière	42$
—	ABEILLE	routière	42$
Xe thường để đi công-việc.			32$

Xin quí vị chú ý, LY DE DIT THAI

Không thứ nào sánh kịp

Nhà thuốc Lập-Xuân Dược-Phòng môn bài số 268 đường Lagrandière Saigon mới chế ra một thứ dầu xức tóc hiệu « Hải Đường ».

Bổn-hiệu lấy ròng tinh ba của các thứ hoa thơm mà chế ra dầu nầy theo phép hóa học cho các bà các cô dùng.

Dầu nầy xức vào thì tóc thêm mướt và mịn màn, da đầu mát mẻ, lại mùi thơm ngào ngạt.

Xin các bà các cô nên dùng thử dầu nầy một lần thì rõ.

Có gởi bán khắp cả lục-châu. Mỗi ve giá là 0 $ 80.

Các bà các cô nên lưu ý

ĐƠN THỈNH-CẦU CỦA HỘI PHÁP-VIỆT KINH-TẾ PHÒNG-THỦ ỦY-VIÊN

(Comité Franco-Annamite de Défense Économique de Cochinchine)

Trong một số báo trước, bổn-báo đã đăng tin rằng bữa 4 Août mới rồi, nhiều nông-dân, thương-gia, nghiệp chủ, cả tây cả nam, có trên 70 người, đã nhóm tại ở nhà số 168 đường Pellerin, do trạng-sư Cazeau làm chủ-tọa, lập ra ban « ủy-viên Pháp Việt Kinh-tế phòng thủ ».

Ban ủy-viên ấy bàn tính với nhau rồi, thảo một bức thơ thỉnh nguyện (*pétition*) độ ra quan Toàn-quyền Pasquier. Trong bức thơ ấy bày tỏ tình hình kinh-tế nguy nan của xứ Nam-kỳ hiện nay, và xin chánh-phủ gấp thi-hành hai điều như sau đây :

1. Hưỡn việc thi hành tất cả các khoản nợ trước ngày 1er Janvier 1931 và giảm tiền lời xuống 6 phân, cho tới khi nào có nhà Ngân-hàng cho vay dài hạn lập ra.

2° Nên gấp lập ra ở trong mỗi xứ trong cõi Đông-dương, một nhà Ngân-hàng cho vay dài hạn.

■ ■ ■

Ban ủy-viên ấy muốn cho có đông người ký tên vào tờ thỉnh nguyện để gởi lên chánh-phủ, cho nên ra kiểu sẵn như sau đây, để ai đồng-tình với hội thì ký tên vào rồi cắt miếng giấy ấy ra, gởi cho ông Mathieu, Nghị-trưởng Quản-hạt, 124 rue Mac-Mahon Saigon.

■ ■ ■

Tôi, tên là ____________________

Nghề-nghiệp ____________________

Chỗ ở ____________________

Ký tên nhận rằng tôi biểu đồng tình với bức thơ Pháp-việt thỉnh nguyện ngày 4 Août 1931.

Ký tên

Hình Mỹ-thuật

Nhơn cuộc Đấu-Xảo Thuộc-Địa Paris bổn tiệm có hàng ở ngoại quốc qua được nhiều thứ giấy hình rất đẹp. Vậy xin kính tặng chư quí vị tới chụp hình chúng tôi xin tính

ĐẠI GIẢM GIÁ VÀ CÓ NHIỀU PHẦN THƯỞNG LỚN

Chủ-nhân xin ra nghinh tiếp

KHANH-KY PHOTO

54 Bonnard SAIGON

Téléphone n° 410

(4154

Thanh-Huê Khách-Sạng

Rue d'Espagne N° 172 et 174

Annexe, Thanh-Huê Khách Sạng

Rue Amiral Courbet N° 51, 53, 55. 57, et 59

Rue Amiral Roze N° 6 et 10

Từ ngày tôi sang nhà nầy. Thì cũng nhờ ơn quí khách thương tưởng. Nên mới đứng vững trên đường thương-mãi. Thì ơn của quí khách, tôi chẳng hề dám quên. Nay tôi có mở thêm một tiệm ngủ nữa tại đường Amiral-Courbet, cũng có hiệu Thanh Huê Khách-Sạng. Cách sắp đặt theo kiểu kim thời, sơn vẽ mới hết thảy, và giữ theo phép vệ-sanh. mền, gối, drap, mùng, mỗi bữa đều thay liền liền, và Bồy phòng. Quí-khách muốn sai giờ nào cũng có sẵng. Lời nầy là lời thành thật của tôi. Tôi tôi không muốn khoe khoan đó, có nhiều khi nó quá cái sự thật đi. Nên ý tôi ước ao muốn quí khách đến nghỉ nơi bổn hiệu một lần. Coi cách sắp đặt và cách đối đãi của chúng tôi thì rõ, năm nay gặp đường kinh-tế khó khăn đường tài chánh eo hẹp, nên bổn hiệu chúng tôi thừa dịp nầy sụt giá tiền phòng xuống đặng đền ơn của quí-khách có lòng chiếu cố đến bổn hiệu đặng cho quí-khách thấy lòng thành thật của chúng tôi (Gọi là người biết ơn đền nghĩa trả.)

Hạ giá tiền phòng

Tại đường d'Espagne N° 172 và 174

Phòng ngoại hạng				
Ban ngày	1 $ 50	Hạ	1 $ 20
» đêm	2 00	»	1 80
Ngày-đêm	3 00	»	2 50
Phòng thượng hạng			
Ban ngày	1 $ 40	Hạ	1 $ 20
» đêm	2 00	»	1 80
Ngày-đêm	2 50	»	2 00
Phòng hạng nhứt			
Ban ngày	1 $ 00	Hạ	0 $ 80
» đêm	1 50	»	1 30
Ngày đêm	2 00	»	1 80
Phòng hạng nhì			
Ban ngày	0 $ 80	Hạ	0 $ 60
» đêm	1 20	»	1 00
Ngày đêm	1 80	»	1 20
Phòng hạng ba			
Ban ngày	0 $ 60	Hạ	0 $ 50
» đêm	1 00	»	0 80
Ngày đêm	1 20	»	1 00

Chủ-Nhơn

Lê thành-Huê

Trừ bịnh phong - tình

Ông Trần-đức-Tâm y-sĩ Việt-Nam đã du học Trung-huê, Nhựt-bổn đã cấp bằng tốt nghiệp tại công. y học-đường Quản-đông nay về nước chế đã các thứ cao, đơn huờn tán theo lối tân học chữa đủ các bịnh, người lớn trẻ con, hay nhứt là thuốc trị bịnh phong-tình, hoa-liễu vân vân, dầu bịnh lâu mới khó đã cách nào cũng có đủ thuốc chữa lành tận gốc. Mua thuốc xin nhớ kể bịnh thật kỹ khỏi lầm bịnh nọ uống thuốc kia.

Có trữ bán tại Saigon hiệu Nguyễn-thị-Kính số 8a đường Aviateur Garros, dây nói 9.22.

Cantho — Tế-Nam-Đường số 21 Đại-lộ Gallieni.

Các nơi khác viết thơ đã cho tổng đại-lý là

M. Đinh-thành-Song

(Vinhlong) ở Cái-nhum

Muốn hỏi điều chi xin nhớ đã có trả lời.

Lôi-Tây

BIJOUTIER

Số 86 đường Georges-Guynemer (ngang tòa tân-đáo Saigon.)

Bổn hiệu trước ở số 3 đường Ohier vì tiệm chật hẹp nên dọn lại số 86 đường Georges-Guynemer cho rộng rãi, để tiếp rước quí-bà. quí cô được tử tế hơn trước.

Kể ra bổn hiệu sáng lập trên 20 năm càng ngày càng tấn phát vì có thợ thiện nghệ, chuyên ròng nghề làm đồ nữ trang theo đủ kiểu kim-thời và nhận hột xoàn, đã mau lại khéo, không đâu sánh kịp. Nói chỉ đáng thật nhờ quí-bà. quí-cô ở Saigon, Cholon và Lục-tỉnh biết bổn hiệu lâu năm, lâm ăn chắc chắn giá tính lại rẻ hơn các nơi, nên tới đặt đồ vàng và đồ hột xoàn ở bổn-hiệu rất đông. Thật bổn-hiệu hết sức cám ơn.

Lôi-Tây

Y-KHOA TẤN-SĨ

DOCTEUR

Trần-thọ-Đông

Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan (France)

Ở tại đường Thủy binh (Rue des Marins) 137, Cholon

Giây tiếp nói : N° 418

Coi mạch mỗi ngày.

Sớm mai từ : 8 giờ tới 10 giờ

Chiều từ : 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi vô trong lục-tỉnh thì sẵng lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mổ xẻ về sự sanh đẻ dương thai. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai đặng. Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đúng kỳ. Huyết bạch tử-cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh khác trong tử-cung đàn thao)

MỚI TỚI

Rạchgiá nữa đa!

Cũng nên dùng thuốc gia truyền Annam giá rẻ mau lành bịnh của các bực Tiên-Hiền Danh-y đã nổi danh ở cõi Đông-dương nầy. Gia-tru ẩn đủ các chứng bịnh nhứt là thuốc trừ nha-phiến bất kỳ hút lâu mau đều bỏ đặng giá (0 $ 50) đã tuyệt bịnh.

Cửu - Long - Hoàn thuốc bổ đại tài trừ đủ chứng.

Dầu khuynh - diệp dùng phỏng-lửa, nước sôi, mũ lỗ tai, đau răng, đàn bà nằm chỗ thoa bóp rất hay. Thuốc Phòng-tích dày da bụng ăn không tiêu.

Thuốc mua từ (5$00) sấp lên khỏi tiền gởi.

Đại - lý Võ - đình - Dần Thương-khanh Y-quán và nhiều nhà thuốc gia-truyền có danh ở Đông-dương đều có bán tại hiệu :

Nguyễn-ngọc-Thái

Savonnerie Dragon d'Annam

RACHGIA

THẬT RẺ.....

Mua mau kẻo hết

Dầu phộng ăn có lượt rồi bằng máy, trắng như dầu olive, mỗi chai 3/4 de litre giá............ 0 $ 60

Dầu xổ, uống rất dễ đi xông, và không đau bụng, mỗi chai 3/4 de litre giá.. 0 $ 70

Hãng dầu

TRƯƠNG-VĂN-BẾN

Sáng tạo năm 1900

40, Quai du Cambodge CHOLON (440)

Rượu « Bổ Huyết » của hiệu : KHƯƠNG-LỢI :—

N° 35, Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

Sụt giá 1/2

Lúa gạo sụt giá; nghề mỹ-thuật cũng đành tạm hạ giá phân nữa.

Bởi vậy, hình vẽ Peinture à l'huile cỡ 0 m 50 X 0 m 60 chỉ còn 15$00

Hình rọi lớn

Mấy nấu không phai :	30/25	30/40	50/60
	3$50	4$50	8$50
Thêm màu gia người :	1$00	1$50	2$50

Cho mướn máy viết

đem máy về nhà, có sách dạy đánh 10 ngón tay cũng như đến trường.

Khắc con dấu, làm cliché, mộ bia, cẩm-thạch, đã khéo mà rẻ.

THÁI-BÌNH-DƯƠNG

67, Colonel Grimaud SAIGON

Có hai điều, chư-vị độc-giả tỏ lòng thương bổn-báo : 1° Mua báo trả tiền mặt; 2. Cổ-động cho nhiều người cũng mua.

Tưởng lầm có hại nhiều lắm!!

Tiệm chụp hình « MODERN-PHOTO » ở ngang hình đồng trước nhà hát tây, ai cũng tưởng rằng của người tây, nhưng thiệt chính của Annam M. Nguyễn-há-Thi sáng tạo đã lâu.

Bởi vậy nên bổn-tiệm đã hạ giá 20 %. về các kiểu hình đặng cho chư quí-vị đến ngay mà chụp thử coi có quả thiệt là của người da vàng mình không?

GIÁ				
	Hình rọi 50×60	10$00	sụt còn	8$00
	Hình 4 tất 1/2 tá carte postale	3$50	»	2$50
	Hình 6 tất 13×18	3$50	»	2$80

Bổn tiệm có thợ sửa đồng hồ máy viết, máy hát, mau và kỹ lưỡng

Lê-xuân-Kỷ, kính khải.

RESTAURANT & PATISSERIE

NGHỈA-HIỆP

Khi trước ở đường Albert 1er số nhà 129-131

Nay dời lại số nhà 116 118 cùng đường đó trước rạp hát A-SÂM có bán : các thứ bánh và đồ ăn tây ; đồ điểm tâm, và đồ giải lao, chưng dọn tinh khiết.

Xin mời quí khách chiếu cố tôi rất cám ơn.

Bổn-hiệu cũng có lãnh dọn tiệc trà, tiệc rượu và tiệc ăn tại nhà hàng hoặc đem tới chỗ tùy lòng quí khách.

Chủ nhơn

NGUYỄN VĂN-ĐẮC *kính mời.*

TRƯỜNG DẠY CẦM TAY BÁNH XE HƠI

AUTO ÉCOLE ET AUTO EN RÉPARATION

Trường tôi đã mở lâu năm, kể từ ngày nầy sắp tới quí ông đến học sốp-phơ tại trường tôi, thì tôi có phát cho mỗi người 2 cuốn sách dạy về máy xe hơi của M. Trương-trung-Lợ mới xuất bản, và 1 cuốn luật mới, có thầy dạy sửa máy và thầy dạy luật, có thầy Bá-Nghệ cầm tay bánh xe ra dạy có nhiều giấy tờ tốt của quan trên và quan Toàn-quyền Đông-dương cho, Médaille Hoàng-đế Annam và Hoàng-đế Cao-mên.

Dạy rất mau thành nghề, rất giỏi thi một lần chắc đậu, có chỗ ăn chỗ nghỉ rất kỹ lưỡng, giá rất rẻ hơn các nơi, cho mướn xe thi, Camion và Torpédo đủ hết.

Trường tôi có cô Nguyễn-thị-hường dạy đờn bà cầm tay bánh xe thi.

Xin quí ông chủ ý có muốn sửa xe đem tới, có nhiều thợ máy giỏi trong trường bổ-nghề ra sửa rất kỹ cang giá rẻ lắm.

Mỗi khi đem xe đến sửa tôi có cho thêm quyển sách dạy về máy xe hơi nói bằng chữ quốc-ngữ rất hữu ích trong khi giữa đường, nói về các thứ hư và cách sửa. Cách cán Magnéto.

CHU-VĂN HAI

N° 51, Colonel Grimaud

SAIGON;

(Trước chợ mới Saigon ngang gare Cuniac)

TRƯỜNG NGUYỄN-VĂN-MÙI

chuyên môn dạy đánh máy viết— bút-toán, biên chép giấy tờ bằng máy viết — In bằng máy duplicateur
Khi trước ở ngan ga Dakao nay dời về tại phòng việc

MODERNE PUBLICITÉ

« PHÒNG QUẢNG CÁO KIM-THỜI »
39, đường Colonel Grimaud, Saigon Tél : 11 37
(sau ga Caniac — Ngan chợ Bến-Thành)

Quảng-cáo : Trong nhựt báo, Trong chương trình hát bóng, cải-lương
Làm bảng các hiệu buôn — Sơn và vẽ nhà, Trên xe đò. — Theo đường — Trên vách
LÀM ĐƠN TRẠNG — DỊCH CÁC GIẤY TỜ

Mấy năm cũng chẳng phai màu...

Mình thưa bông thêu.
Lãnh đen thiệt tốt giá rẻ.
Lãnh trắng trơn và có bông thiệt mịn.
Cẩm nhung đen 1 $ 50 một thước.
Nỉ đen, nỉ màu vân vân ..
Tussor thiệt tơ 0m70. giá 3 $ một thước.
Lục soạn tây khổ 0m80 giá 1 $ 35.
ĐỒNG-BÀO NÊN GIÚP ANNAM

NAM-XUAN
78-80, Boulevard Charner, SAIGON

Giadinh TRƯỜNG TƯ **Huynh-khương-Ninh** **Giadinh**

Có dạy học trò từ COURS ENFANTIN
cho đến 3me ANNÉE.
Năm nay học sanh thi đậu rất nhiều

Kỳ thi Tiểu-học yếu-bằng
(1er Juin 1931)

1• Nguyen van Duong, Giadinh
2• Thai Huu, Saigon
3• Dinh van Ky, Giadinh
4• Bui van Lieu, Giadinh
5• Nguyen van Nhan, Giadinh
6• Nguyen van Xuong, Giadinh
7• Nguyen chau Be, Travinh
8• Nguyen van Thong, Bacninh
9• Le van Hieu, Giadinh
10• Le canh Tuong, Giadinh
11• Duong van Hai, Giadinh
12• Thieu nghiep Thuan, Giadinh
13• Nguyen thi Hay, Saigon
14• Pham van Mao, Giadinh
15• Nguyen van Pham, Cholon
16• Nguyen van Hoa, Saigon
17• Tran van Sang, Giadinh
18• Nguyen duc Canh, Giadinh
19• Nguyen thi Hoa, Giadinh
20• Doan duc Thang, Rachgia
21• Nguyen van Gio, Saigon
22• Huynh van Duong, Giadinh
23• Chau huu Phuoc, Thudaumot
24• Pham the Yen, Cholon
25• Le van Mang, Saigon
26• Pham duy Ky, Cholon
27• Pham van Ty, Saigon
28• Nguyen van Tien, Giadinh
29• Nguyen trong Thuong, Mytho
30• Nguyen ngoc Pho, Giadinh
31• Nguyen van Cua, Giadinh
32• Mai van Bo, Bentre
33• Khlok Ck, Soairieng
34• Vo van Danh, Giadinh
35• Nguyen van Nhot, Baria
36• Ph. minh Dang, Kpong Chok
37• Pham van Nghi, Tanan
38• Le van Sang, Cholon
39• Ta van Khoe, Giadinh
40• Dinh van Quang, Giadinh
41• Le van Tac, Giadinh
42• Nguyen cong Thanh, Longx.
43• Nguyen minh Duc, Vinhlong
44• Doan huu Hieu, Mytho
45• Vo thi Nam, Mytho
46• Nguyen van Phuoc, Giadinh
47• Cao van Thinh, Giadinh
48• Nguyen van Than, Giadinh
49• Huynh van Phuoc, Giadinh
50• Huynh van Phat, Giadinh
51• Le van Tieng, Cholon
52• Du vinh Mau, Giadinh
53• Le van To, Cholon

Kỳ thi sơ-học yếu-bằng
(8 Juin 1931)

1• Le van Dam, Longxuyen
2• Trang van Do, Saigon
3• Le van Manh, Cholon
4• Huynh huu Dang, Mytho
5• Nguyen van Si, Thudaumot
6• Le thang Lang, Chaudoc
7• Nguyen van To, Rachgia
8• Nguyen van Niem, Mytho
9• Trinh van Cho, Giadinh
10• Doan van Trieu, Vinhlong
11• Pham van Jean, Bentre
12• Nguyen ngoc Khanh, Mytho
13• Nguyen van Son, Cholon
14• Pham the Cai, Cholon
15• Le van Nam, Mytho
16• Lam phuoc Long, Vientiane
17• Vo van Luong, Kratié
18• Tran van Hung, Sadec
19• Vo man To, Cantho
20• Huynh tan Quyen, Bentre
21• Le van Phang, Bienhoa
22• Phan van Sanh, Binhthuan
23• Ly binh Hiep, Soctrang
24• Su huu Tong, Rachgia
25• Le van So, Saigon
26• Le van Sang, Vinhlong
27• Le van Thuan, Vinhlong
28• Nguyen tan Phat, Vinhlong
29• Pham huu Huynh, Bentre
30• Tran van Binh, Rachgia
31• Vo van Cam, Giadinh
32• Nguyen van Boon, Cholon
33• Ly hoa Vinh, Pursat
34• Tran van Hai, Sadec
35• Hà ngoc Quang, Thudaumot
36• Trinh van Sinh, Bentre
37• Nguyen kim Tong, Mytho
38• Thieu kiet Tuong, Giadinh

Hãy tới kiếm ông Vũ - Thương - Chi
Đương ngụ ở tiệm thuốc

LẠP-XUÂN-ĐƯỜNG

Số nhà 268, đường Lagrandière SAIGON

Là một nhà danh-y có học đông-đủ, trên hai chục năm nay, kinh-nghiệm đã nhiều, đi trị-bịnh khắp cả ba kỳ, đâu đâu cũng biết danh tiếng. Ông chuyên-trị đủ chứng bịnh của đàn ông, đàn bà, trẻ con. Hiện bản-hiệu đã mời ông về trông nom *coi mạch hốt thuốc ở* bản-hiệu nói ông y-sỹ Lê-đạt-Dinh. Vậy ai có bịnh chi muốn uống thuốc Bắc, thuốc Nam, xin hãy đến ngay bản-hiệu ở số nhà 268 đường Lagrandière (Saigon) thì chắc không có ngại chi hết, vì ở bản-hiệu lúc nào cũng có sẵn ông thầy ở nhà.

CHỦ-NHƠN KÍNH-CÁO

Bị ám-sát hay là tự-vận?

Chuyện Philippe Daudet là con ông Léon Daudet bị giết

(Tiếp theo)

Nhờ tình thoát nạn

— Thôi, nhà ngươi đây ngồi xuống đó, vụ nầy không phải một triệu đâu. Nhà ngươi khai thiệt coi na, vậy chớ phải nhà ngươi trộm vàng của ông Fakry Pacha chăng ? (Cô Barthélemy hỏi.)

— Không phải tôi đâu, thưa ngài.

Achour chối, làm tuồng như không hay biết gì cả. Cô Barthélemy biểu lính giắt đứa tớ gái của ông Fakry vào. Con nhỏ vừa thấy mặt Achour thì nhảy dựng lên, quả quyết rằng :

— Nó đó đa ! Tôi nhớ chắc nó mà !

Cô bảo Achour nói, con tớ nhớ tiếng nó, lại nhìn mặt mày có theo, nó đã quyết là kẻ vô phòng bửa trước. Cô Barthélemy mỉm cười, nói :

— Achour, chuyện nầy nhà ngươi bị bắt rồi.

Đoạn biên giấy cho lính đưa qua khám mật-thám giam lại. Sáng bửa sau, trước khi đem nó qua đề lao, thì tra-vấn nó nữa. Mà nó vẫn chối dài là không có. Cô Barthélemy thấy nó cứng đầu như vậy phát dóa, hỏi sẳng rằng :

— Thôi, không nói dông dài gì nữa, vậy chớ đêm mùng hai tháng hai, từ lúc 11 giờ trở về sau, nhà ngươi làm những gì ? Nói rõ coi !

— Làm sao mà biểu tôi nhớ cho được ? Vậy chớ ngài có thể nhớ ngày ấy, ngài làm gì không ? Ngài hỏi ngặc quá !

Achour thiệt là một thằng gian hùng đáng ghê ! Nó dám gây vớ cô nói, lại còn hỏi ngược mới tức cho. Cô Barthélemy cũng chịu lòng nó mà trả lời như vầy :

— Nè Achour, đêm mùng hai đó là đêm một tên dân mạt nào ở Ba-lê cũng phải nhớ cả. Vì tối ấy ở nhà hát Opéra có *Bal des Petits Lits blancs*.

Không biết nghe vậy nó nghĩ sao, mà ông nọ vừa giựt tiếng thì nó xăng xớm đứng dậy, nói gọn gảng lắm, nó nói :

— « Hay quá, tôi khờ rồi. Bây giờ tôi mới nhớ lại : Đêm ấy tôi có dự vào *bal* đó. Tôi đi với một người tình-nhân của tôi, chúng tôi ở trong *bal* từ 7 giờ chiều cho tới 5 giờ sáng mới về. Ngài không tin thì cứ cho người đến nhà người đàn bà ấy mà hỏi. Nhưng tôi xin ngài hãy làm cho nhẹm, đừng để thố lộ ra thì tội nghiệp cho người ta. Vì người đàng bà ấy giao tình với tôi đã lâu, mà người vốn có chồng rồi, lại là người có tên tuổi ở chốn kinh thành nầy.

Lập tức ông Barthélemy sai một viên thanh-tra giông tới nhà của Achour chỉ.

Viên thanh-tra đó tới không biết là hỏi người đàn bà nọ một cách vụng về làm sao, để cho nàng đoán chắc rằng Achour gặp nạn gì đây, mình phải ở đại đi để cứu tình-nhơn của mình. Hay là Achour đã «*ta rập*» với người đàn bà ấy trước, định chắc phải bị bắt nên dặn dò nhau rồi ? Sao thì mình không hiểu, chớ viên thanh tra tới hỏi thì người đàn bà ấy nói : *đêm đó có ở với Achour trong bal, tại nhà hát Opéra tới sáng.*

Bấy giờ cô Barthélemy không biết làm sao tra cho ra vụ trộm ấy, tức giận lắm, mà ông phải thả Achour ra.

Ngao ngán cuộc đời

Một ít lâu gì đó, tôi gặp Achour mà sao nó buồn bực dữ lắm, tiền trong túi thì muốn khô, thốt ra toàn là giọng *ngao ngán cuộc đời*. Nó nói với tôi rằng cái dĩ-vãng của nó chứa đầy tội lỗi, bây giờ nó nghĩ lại nó ăn năn lắm. Nó muốn làm sao được trở nên con người tử tế, đặng có đền tội lỗi xưa.

Nghe vậy tôi lấy làm lạ, bộ lương-tâm nó cắn rứt nó mà. Tôi mới an ủi khuyên lơn nó, đốc nó đi làm việc như mọi người tử tế, thì đền được tội xưa chớ gì. Nó nghe lời tôi thiệt, nên vài ngày sau nó nói với tôi rằng nó đã xin vào sở cảnh-sát rồi.

Nguyên có một ông cò mật thám kia biết nó là kẻ ăn trộm tài tình, nay thấy nó ăn năn nên rán sức giới-thiệu với quan trên, cho nó vào chơn quân linh. Từ đó về sau, tên Bá-tước d'Harcourt danh giá kia phải tới lại làm Achour thiệt. Người ta cho nó qua sở linh «*khám phá do thám*». Nhưng nó làm việc ấy không lâu, độ ba tháng thì nó cũng sanh chán.

Ngựa quen đường cũ

Coi bộ nghề làm mật - thám nó thông thích, cực khổ quá lại phải chịu lòn bề trên nữa. Được ba tháng nó nhảy ra, noi theo nghề cũ.

Một lần kia tôi gặp nó thì ra nó phú hộ lắm. Nhà cao cửa đẹp, xe hơi tốt, mèo chó đẹp tuyệt trần. Nó lấy đó là sang, gặp hồi đắc chí nó đổ giọng tự-phụ tự-kiêu, bình như nó không coi pháp-luật là gì.

Ngày kia nó kiếm tôi nó từ biệt, nói e sau nầy nó không gặp được tôi nữa...

Thiên bất dung gian

...Nó đi xuống Bordeaux, thì túng tiền tiêu lắm sao không biết, nó xách một món nữ trang nó ăn trộm đem ra tiệm cầm. Chẳng may linh biết được, kiếm bắt nó đặng tra xét, thì ra nó đã đi rồi. Giấy tập nả truyền ra, nó bị bắt tại bên nước Bỉ.

Thôi nó xui rồi đa !

Lúc ấy nó gởi thơ về cho tôi, giọng văn buồn bã, hi-vọng nó đã tuyệt rồi. Cách xất xược phách lối đâu mất, mà nó nói nghe coi bình như con người thất-chí vậy.

Ý nó muốn bắt chước chú *Arsène Lupin* (1) : nó muốn làm tay đạo-chích mà được thiên hạ trầm trồ, hoan-nghinh, làm những việc kinh thiên động-địa. Không dè bây giờ phải bị bắt, thế đã cua, có khác gì như chôn mất bầy. Thân phận phải làm một tên tù, mà từ hồi nào đến giờ thì giọc ngang, tình-nhân mấy trăm ả, toàn là người giàu có sang trọng không !

(*Còn nữa*)

C.T.T. thuật

(1) *Arsène Lupin là một tên ăn trộm nổi tiếng ở Âu-châu. Ai có đọc truyện ấy thì biết tới Arsène là thế nào.*

CÁC NHÀ
CÔNG-NGHỆ và THƯƠNG-NGHIỆP!

Đương hồi kinh tế khuẩn bách, quí ông nên lấm quảng-cáo cho món hàng mình ở báo Tribune Indochinoise, 78 *Lagrandière* Saigon là một tờ báo chữ tây của người Annam làm chủ, có nhiều độc-giả tây nam, phần đông là qui khách cao sang trong bốn bực sĩ, nông, công, thương.

Xin lưu ý.

SOCIÉTÉ NOUVELLE
DES
Phosphates du Tonkin

Tân công-ty phân tro tây hiệu
CON CÁ
32, Boulevard de la Somme
SAIGON
Registre du Commerce Saigon N° 155
Téléphone 126, 275 603
Boîte postale N° 172
Adresse Télégraphique :
PHOSTONKIN-SAIGON

5· Trồng cao su, cau, dừa, cây ăn trái

Mỗi gốc cây bỏ 2 kilos K.A mỗ năm.

Đào lỗ ra gốc cây lối 5 tất tới một thước tây, sâu chừng 2 tất tới 5 tất tây, trộn phân K.A. với một mớ phân trâu bò rồi bỏ xuống lỗ xáo lấp đất lại. Như không mưa phải tưới sơ. Cách năm sau bỏ phân y vậy song đào cái lỗ nơi phía bên kia gốc cây.

Xin dùng thứ Phân tro tây hiệu Con Cá rồi thì thấy sự tốt chắc của nó

VIII.—Cái sự kết - quả dùng thứ Phân-tro tây hiệu Con Cá năm 1930

Chúng tôi kể đây các sự kết-quả của chúng tôi dùng phân tro mà trồng tỉa thử cùng nội xứ Nam-kỳ năm 1930. Theo ý chúng tôi thì thấy nội mấy sự kết-quả ấy, đủ cho qui nông-gia tin chắc rồi không cần gì phải nói cho nhiều, vì về việc phân thì phải làm thử mới tin được.

Mấy chỗ đó đều có mời các điền-chủ, nông-gia kế cận, làng, tổng, quan, hội-viên Canh - nông và Trưởng - tòa tới, đồng chứng chắc hồi đông và cân lúa gặt đặng rồi.

Lúa
Hạt Tây-ninh

Làm thử tại ruộng ông Nguyễn-văn-Hoài, Điền-chủ làng An-Hòa, tổng Hàm-ninh-hạ, Tây-ninh. Mỗi mẫu bỏ 500 ki-lô Phân tro 19-21.

Ruộng sâu, sình, ít phèn. Cấy giống lúa Hoa-râm.

Sự kết quả

	Đất không phân	Đất có phân
Mỗi mẫu gặt được mấy giạ	100 giạ	160 giạ
Mỗi giạ 40 lít cân mấy kilô	22 kilô	23 kilô
Mỗi mẫu gặt được mấy kilô	2.200 kilô	3.680 kilô

Dùng Phân tro 19-21 thì được lợi thêm mỗi mẫu 60 giạ hay là 1.480 ki-lô.

Thuốc bổ đờn bà

Đ̃ầu-phụng-dục-long-hoàn, thứ thuốc nầy trị các bịnh đờn bà con gái thường khi lấy huyết làm gốc, nếu huyết xấu thì hay sanh ra nhiều chứng bịnh rất nên quan-hệ ; nên bổn đường có thứ thuốc nầy giúp máu huyết, đường kinh trồi sụt làm đau bụng, hoặc đau lưng, nhứt xương, bạch đái, bạch dâm, hoặc sảng hậu, huyết băng, hoặc làm như có nghén, bịnh đau máu hay là hoặc đường kinh, tế cung băng lạnh, lâu năm, ăn uống chậm tiêu, nước da vàng, tỳ vị yếu các chứng kể trên đây dùng đến thuốc nầy căng bịnh sẽ thấy mạnh, mà ngày sau trong mình da thịt thấy mau phì-mỹ, ấy là thứ thuốc của phụ nữ nên mua mà dùng xin có mua nhìn cho được nhãn (ả) của nhà thuốc « Phùng-gia-Viên » thì mới phải, giá mỗi hộp 1$00 mỗi lố 10$00.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa.
Có gởi cách lãnh hóa giao-ngân.

« Phùng-gia-Viên »
N. 123 đường Paris Chợ-lớn
(504)

VIỆT-NAM
par Louis Roubaud

Gần trong hai tháng mà 1.000 cuốn Việt-Nam, bán chạy gần hết. Còn lại mấy cuốn vị nào muốn đọc xin mua mau kẻo hết. Ông Louis Roubaud không gởi sang cho bên báo bán giùm nữa.

Sao không theo văn-minh mà còn nằm mãi

«Thuốc bỏ nha-phiến văn-minh uống vào người rất khoẻ, nặng độ hai tuần, nhẹ thời tuần lễ là hết bịnh ghiền. nếu không bỏ đặng thì trả lại tiền, khi mua có giấy cam đoan hiệu thuốc nầy không có chất thuốc phiện và có giấy chứng nhận của nhà thí nghiệm, khi mua nói rõ ăn nhiều hay ít có tật bịnh chi không, người yếu hay khoẻ để tôi chế thuốc cho hạp với bịnh, gởi cách lãnh hóa giao-ngân. Vì trước chủ-nhân cũng ham chơi song thành ghiền thật, tới 30 năm trời, công việc trở nên nghỉ tới rất phiền nên mới gia công nghiên cứu đặng tây y-học, được thứ thuốc cai để chữa lấy mình cho khỏi ả-phiện ám ảnh; khi cai được thấy dễ dàng bịnh tật tiêu không ăn ngủ đều hòa làm việc mạnh khoẻ, ngài nào muốn trừ bịnh ghiền thời nên viết thơ cho tôi kể bệnh minh bạch theo nói ở trên để tôi chế thuốc gởi đủ bỏ sang, bằng ngài nào không có bịnh chi duy có bịnh ghiền thời mua thuốc ở các đại-lý cũng vậy, ghiền nhẹ dùng hết hai, ba đồng, nặng thời năm sáu đồng, cực nặng gấp đôi, gấp ba tùy bịnh.

Thuốc hạng nhứt		5 $ 00	một ve
—	nhì	3 00	—
—	ba	2 00	—
—	tư	1 00	—

thuốc sâm nhung song bổ hoàn 2 $ 00 một hộp uống cho bổ ngũ tạng và người thêm mạnh lúc đang bỏ ả phù-dung lại hay lắm. gởi thơ xin để cho chủ-nhơn

Monsieur Trần đắc-Sử
dit Tam-Tinh
23, Rue des Pipes «Phố nhà Hỏa»
HANOI

Đại-lý Namkỳ
Vĩnh Hiệp-Phát à Mỹ Phước, Longxuyên
Lê-nam-Hưng, Rue Gialong à Phanthiết
Tiệm Đông-kinh à Dalat.
Trung-kỳ
Thương-Cục, phố Gia-Long, n° 107 à Huế.
Đâu có bán thuốc cai nha phiến cho bổ-hiệu. Các đại-lý ở các tỉnh. (435)

TRỌNG LỜI CẢM ƠN ÔNG
Diệp-nhuệ-Hùng
ở đường Marins số 134 Cholon (Trên lầu)

Tôi lấy làm hân hạnh mà để lì bằng trên báo-chương, ngỏ lòng đền ơn Diệp Tiên-sanh, là người cứu tôi khỏi bịnh rất nguy là bịnh trĩ. Tôi đã vương lấy mười mấy năm trường. Mỗi lần đại-tiện (ỉa) đều có máu và mủ, đi đứng khó chịu. Tôi cũng đã thử thuốc tây nam, đều chẳng hết. May nhờ ông Diệp [illegible] ăn sanh dùng vật hóa-học mà trị; không cắt mổ chi cả. Ông dùng hóa-học sinh vật và thoa thuốc, gần hai mươi ngày thì tôi được lành bịnh. Thật là tài.

Nay kính
(419) NGUYỄN-V-THINH
140, Marcel Richard, Saigon

Cô Phùng-Hà
ca nhiều bản Tàu xuất sắc

(Một lại dĩa Odéon những đồ)

KIM TINH NƯƠNG XUẤT THẾ (1 dĩa). Phùng-Hà ca Tây-thi giọng quảng.

MẪU TỬ TÌNH THÂM (5 dĩa) Phùng-Hà ca Bản-tiều, giọng quảng, Thu-hồ, Vọng-cổ, Văn-thiên-tường.

THAM PHÚ PHỤ BẦN (4 dĩa) Phùng-Hà ca Bản-tiều, Xuân-nữ, Hành-vân. Khổng-minh, Vọng-cổ.

GIỌT MÁU CHUNG TÌNH (2 dĩa) Phùng-Hà ca Tương tư, Xuân-tình.

Có đủ thứ dĩa hát Trần-đắt, Phước-cương, Ba-xuân, Hát bội, Mỹ, hát Bêka và mấy Sonata.

Có thợ thiện nghệ sửa máy hát và đồ manchon thật chắc ý.

Có bán tại tiệm Lê-văn-Tài 82 Rue G. Guynemer (Chợ cũ) Saigon, và tiệm Ngô-thị-Mão, 41 Colonel Grimaud ngay đầu chợ-mới Saigon. (Ngan gare Caniac) (509)

Khăn đen
Suối dòn

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy ý mỗi ông ; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân sở phí tôi chịu. . . . . . .

Đúng hạng nhứt	3$00
Nhiễu gò hoặc cẩm nhung	2 50
Thứ thường ngoài chợ,	1 20

Nguyễn-văn-Búp
Kỹ nghiệp Suối dòn ở
Laithieu (gare) *Bình-Nhâm*

Trị bịnh phong tình

Huê-nguyệt-hoàn thuốc thần hiệu trừ bịnh nặng nhẹ lâu mau một cách ấp kỳ đặng tuyệt căng khỏi hại đường sanh dục.

Có trữ bán :
Tại Cần-thơ
Tế-nam-Đường
Tại Sốc-trăng
Mộng lương Đường

Các nhà đại-lý có giải thưởng ai muốn hỏi điều chi do nơi

Nguyễn văn-hên
Hôtel Huê-Viên à Cantho.

Nhà bán thuốc tây và phòng khám bịnh
của ông PHẠM-VĂN-TIẾC
Lương-y Đông-Pháp
Tại châu-thành **Châuđốc** ngan chợ (Square de Verdun)
Khám bịnh - Chít thuốc và cho toa

Nhờ có giúp việc trong các Dưỡng-đường Namkỳ trên 12 năm, nên có thấy đủ các chứng bịnh và quen thuộc với cách đau đớn đồng-bào trong xứ.
Cho thuốc thiệt kỹ càng, đủ các món bịnh hoạn, tính giá thật rẻ, nhà nghèo không ăn tiền.
Về thai nghén đẻ chửa, hoặc về bịnh mổ xẻ, ai muốn hỏi điều chi, cũng ân cần chỉ bảo đảm.

Trà Vinh-Thái

Là trà của người annam mới chế ra, giống hệch trà tàu. Tánh chất tốt hơn trà tàu, hương vị ngon hơn trà tàu, mà giá lại rẻ hơn.

Quý ngài muốn mua sỉ hay muốn làm đại-lý các tỉnh, xin viết thương lượng.

PHUC-LOI
20 RUE SABOURAIN — SAIGON

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người. Nên có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoạn.

THỂ T

Một buổi đấu cầu rất l
Thống-đốc và các v
Nam

Quan Thông-đốc
hội Co

Quang cảnh sân banh Tổng Cuộc Thể Thao Annam, chiều bữa qua có vẻ náo nhiệt lạ thường. Nào cờ, nào bông, treo kết đầy khán đài và chung quanh sân. Trước khán đài, ngay chính giữa ba cái ghế ỷ lớn, là nơi để chờ quan Toàn quyền, quan Thống-Đốc (chủ cái coupe) và Quan Thống tướng, có nhiều bình đồng đỏ chen lộn xem rực rỡ, mà đẹp nhứt là hai con voi đồng của Quan Thống-Đốc Nam-kỳ. Khán giả chen đầy bốn phía sân. Không chỗ trống, song nhờ có lính canh gắt nghiêm nhặt nên cái sân có trật tự và coi lắm.

Bốn giờ thiếu 15 phút, M. Cường làm giám cuộc ra lịnh cho hai hội thử tài nhau là Khánh-hội và Thudaumot. Khán giả ùng ùng vỗ tay chào mừng kế giàng kèn của cơ binh phát rộ lên thổi nhiều bản nghe thâm trầm.

Hai hội được lịnh giám cuộc thảy đều hăm hở kéo ra ngoài trận xem oai phong lẫm liệt lắm. Thudaumot có điều lạ mắt khán-giả là toàn 11 cầu tướng đều mặc áo mới có ẻ anh em tỏ ý mừng bạn Mùi, nhà đội Trường sắp được thưởng khuê bài bằng vàng thì phải. Tiếng còi lịnh phát ra hiệp nhì, thì hai hội đều ra tài nổ lực tranh giành trái cầu xem kịch liệt. Hết Thudaumot xâm lấn bờ cõi Khánh-Hội thì đến Khánh-Hội công kích lại Thudaumot luân phiên nhau trọn 10 phút chưa phân thắng bại.

Mới vô năm phút đầu, Lê (T.) rủi đụng nhằm Hưng (K.) nên té hư chơn phải vào nghỉ. thành ra hàng tiền đạo Thudaumot chỉ có có bốn người. Khánh-Hội lúc sau công phá thành Thudaumot gắt lắm, song thắng không được, nhờ có vai hậu tập hay quá. thêm Đời thủ thành cũng tận tâm.

Còn 3 phút nữa mãng temps đầu (một temps chỉ có 20 phút thôi vì ít ngày giờ quá) Thudaumột thắng được một bàn do Kim lòn lỏi đem banh xuống giao qua cho Thức đá xéo vào mặt thành. *Thủ daumột 1 Khánh-hội 0*

Qua 20 phút sau, Khánh - hội mới vào năm phút đầu đã gỡ lại được huề. nhờ Mầu đưa banh cho Ky đá tạt (volée) Đời (T.) có vợi chụp song đã muộn.

Qua 10 phút kế, Khánh - hội cũng vẫn công kích Thudaumột nhưng có lần trái cầu Đời đã bắt được, lễ thì đã liền đi, còn dần dà để cho người góc trái Khánh-hội theo kịp đá vào mà thắng *Khánh-hội 2 Thudaumot 1*.

Từ đây cho đến mãng giờ Thudaumot gỡ cũng không nổi. Hai hội chơi được hòa nhả lắm.

Trận đầu vừa mãng kế có quan Toàn-quyền Pasquier, quan Thống-đốc Krautheimer, quan Thống-tướng Vallier, và qui quan Tây-Nam theo sau rất đông. Thừa sa bút chì tôi ghi được qui ông Neord, chánh đầu phòng phủ Toàn-quyền Marty chánh Thanh tra Chánh-trị Goutes, chánh đầu phòng quan Thống-đốc, Striedter Thanh-tra chánh-trị. Mathieu hội trưởng hội đồng quản hạt. Bùi quang Chiêu hội đồng quản hạt, hai ông bà, Nguyễn văn Sâm hội đồng quản hạt và nhiều qui ông khác văn, văn xin miễng đăng. Ông Khá, nhơn danh hội trưởng Tổng cuộc đứng ra chào mừng qui quan Tây Nam, và tiếp rước vào khán đài rực rỡ. Liền có bản quốc thiều (Marseillaise) trỗi giọng các quan đều đứng dậy chào và khán giả thì ùng ùng cũng đồng

HẢY DÙNG PHÂN TRO HIỆU "CON CÁ
THÌ HUÊ-LỢI TĂNG BỘI PHẦN

THỂ THAO

Một buổi đấu cầu rất lớn, Có quan Toàn-quyền Thống-đốc và các văn quan võ tướng Tây Nam dự kiến

Quan Thống-đốc trao Coupe cho hội Commerce

Quang cảnh sân banh Tổng Cuộc Thể Thao Annam, chiều bữa qua có vẻ náo nhiệt lạ thường. Nào cờ, nào bông, treo kết đầy khán đài và chung quanh sân. Trước khán đài, ngay chính giữa bá cái ghế y lớn, là nơi để chờ quan Toàn quyền, quan Thống-Đốc (chủ cái coupe) và Quan Thống tướng. có nhiều binh đồng để chen lộn xem rực rỡ, mà đẹp nhứt là hai con voi đồng của Quan Thống-Đốc Nam-kỳ. Khán giả chen đầy bốn phía sân. Không chỗ trống, song nhờ có linh canh gát nghiêm nhặt nên cái sân có trật tự và oai lắm

Bốn giờ thiếu 15 phút, M. Cường làm giám cuộc ra lịnh cho hai hội thử tài nhau là Khánh-hội và Thudaumot. Khán giả ùng ùng vỗ tay chào mừng kẻ giăng kèn của cơ binh phát rộ lên thổi nhiều bản nghe thâm trầm.

Hai hội được lịnh giám cuộc thảy đều hăm hở kéo ra ngoài trận xem oai phong lẫm liệt lắm. Thudaumot có điều lạ mắt khán-giả là toán 11 cầu tướng đều mặc áo mới có ẻ anh em tỏ ý mừng bạn Mùi, nhà đội Trưởng sắp được thưởng khuê bài bằng vàng thì phải. Tiếng còi lịnh phát ra hiệp nhì, thì hai hội đều ra tài nổ lực tranh giành trái cầu xem kịch liệt. Hết Thudaumot xâm lấn bờ cõi Khánh-Hội thì đến Khánh Hội công kích lại Thudaumot, luân phiên nhau trọn 10 phút chưa phân thắng bại.

Mới vô năm phút đầu, Lê (T.) rủi đụng nhằm Hưng (K.) nên té hư chơn phải vào nghỉ, thành ra hàng tiền đạo Thudaumot chỉ có có bốn người. Khánh-Hội lúc sau công phá thành Thudaumot gắt lắm, song thắng không được, nhờ, có vài hậu tập hay quá. thêm Đối thủ thành cũng tận tâm.

Còn 3 phút nữa mãng temps đầu (một temps chỉ đá có 20 phút thôi vì ít ngày giờ quá) Thudaumột thắng được một bàn do Kim lồn rồi đem banh xuống giao qua cho Thức đá xéo vào mặt thành. *Thủdaumột 1 Khánh-hội* 0

Qua 20 phút sau, Khánh-hội mới vào năm phút đầu đã gỡ lại được huề. nhờ Mẫu đưa banh cho Ky đá tạt (volée) Đối (T.) có vói chụp song đã muộn.

Qua 10 phút kế, Khánh-hội cũng vẫn công kích Thudaumột, nhưng có lần trái cầu Đối đã bắt được, lẽ thì đá liền đi, còn dần dà để cho người góc trái Khánh-hội theo kịp đá vào mà thắng *Khánh-hội 2 Thudaumot* 1.

Từ đây cho đến mãng giờ Thudaumot gỡ cũng không nổi. Hai hội chơi được hòa nhả lắm.

Trận đấu vừa mãng kế có quan Toàn-quyền Pasquier, quan Thống-đốc Krautheimer, quan Thống-tướng Vallier, và quí quan Tây-Nam theo sau rất đông. Thừa sa bút chì tôi ghi được quí ông Neord, chánh đầu phòng phủ Toàn-quyền Marty chánh Thanh tra Chánh-trị Goutes, chánh đầu phòng quan Thống-đốc, Striedter Thanh-tra chánh-trị, Mathieu hội trưởng hội đồng quản hạt, Bùi quang Chiêu hội đồng quản hạt, hai ông bà. Nguyễn văn Sâm hội đồng quản hạt và nhiều quí ông khác văn, văn. xin miễn đăng. Ông Khá, nhơn danh hội trưởng Tổng-cuộc đứng ra chào mừng quí quan Tây Nam, và tiếp rước vào khán đài rực rỡ. Liền đó cần quốc triều (Marseillaise) trổi giọng các quan đều đứng dậy chào và khán giả thì ủng ủng cũng đứng theo giứt bản, hai hội Victoria và Commerce (finaliste) đồng ra trước khán đài chào Quan Toàn-quyền Quan Thống Đốc, Quan Thống Tướng và quí quan Tây-Nam, kế lấy ảnh làm kỷ niệm. Các quan vừa an tọa, thì hai hội dả phân bày đội ngủ rất lẫm liệt như sau nầy.

Commerce
Chaubert
Ba Bến
Báo Sẩm Ngươn
Kinh Thạch Văn Thang Lòng
Victoria
Tiếng Mười, Ducheyne, Bông Liễu
Poui Hòa Sự
Maurice Báu
Tài

Trông ra hàng ngũ của hai hộ thấy Commerce vẫn không thay đổi ai, duy có Thạch thế cho Sanh đau chơn thôi. Victoria có cầu tướng mới, người pháp tên là Maurice (nghe đồn rằng Maurice nầy là cầu tướng quốc tế bên pháp (joueur international) về đứng hậu tập, Tiếng nghỉ đá cũng lâu cũng ra tài, Mười cầu tướng Chợ lớn. Lạ nhứt là Sự lên tiếp ứng thế là hàng ngủ Victoria có vẻ mạnh liệt hơn Commerce vậy song cũng bị Commerce hạ luôn baván gỡ được một. Thế mới rỏ Commerce là tài, đáng mặt nhà Vô-địch lắm.

M. Aaubert, làm trọng tài ra lịnh tranh đấu, Victoria được lừa banh trước, trong nháy mắt đã thấy Bông đem trái cầu tận mặt thành Commerce rồi song không qua nổi Be Lúc đầu còn hăng hái lắm, nên cứ đem banh xán lấn Commerce mải. Chaubert, phải ra tài cứu banh, Be, Bến và hàng tiếp ứng hết sức chống ngăn, mới khỏi thua được. Khán giả thấy thế đều ồn ào nhau bàn Victoria thắng song kết quả thì Commerce rỏ ràng anh hùng hơn.

10 phút đầu, Hòa đem trái cầu xuống rất nguy cầu âu ngay mặt thành, Bông, Mười cản theo banh song Chaubert chạy ra đánh khỏi không ngờ về không kiệp, trái cầu lọt vào chơn Bến và Be, thế mà cả hai còn tráo qua tráo lại không chịu cứu liền lên, để cho Bông và Mười lướt tới chọt trái cầu vào lưới mà thắng Commerce một bàn

Commerce 0 — Victoria 1.

Victoria thắng được bàn nầy khán giả vỗ tay reo mừng lắm, và thấy đều chắt ba bó vô một giạ. Victoria sẽ hạ luôn Commerce, không dè vì bàn thua tức tối ấy, anh em cầu tướng Commerce càng tận tình ra hết tài hay, công kích Victoria liền liền xem khoái mắt vô cùng.

Còn 2 phút nửa tới giờ giải lao, Victoria bị phạt (corner) Kinh đá nhồi vào, Be nhẩy lên đội đầu Tài đánh ra gặp Thạnh, song Thạnh bị Sự đeo giã quá, túng Thạnh giao cho Lòng đá vào mà gỡ lại rất hay (*Huề* 1 á 1) Liền đó còi lịnh ngưng chiến vào nghỉ giải lao. Khán giả lại rộ lên vỗ tay khen rần Commerce.

Nghỉ giải lao xong vào tái chiến. xem mối cầu tướng Victoria đã mệt đuối hết, duy có Maurice là bay hơn hết thôi. Trọn 30 phút chót, Commerce vẫn đem binh công kích Victoria liền liền, nếu không nhờ Maurice ra tài bay, và Tài thủ thành dở thì thua đậm

Liền đó Kinh và Lòng thắng bàn thứ hai. Bàn nầy công của Kinh ở ngoài 15 thước đưa vào, Lòng nhào theo banh, Tài với bắt hụt.

Commerce 2 Victoria 1

Qua 23 phút kế, Thạch thắng bàn nữa, do Lòng đem banh xuống giao qua.

Vụ án Pasquier-Populaire

(*Tiếp theo trương nhứt*)

Chiều lại ông trạng-sư Cazeau cũng phản-kháng một cách kịch-liệt với mấy lời ông phó chưởng lý Dupré nói phạm tới mình. Việc lại lời thôi mãi mới êm. Rồi tới mới kêu chứng lên. Trước hết kêu ông Mathieu Nghị-trưởng Quản hạt, ông khai nhiều lắm. Thế là hết cả buổi chiều thứ bảy. Qua tới sáng thứ hai nầy, tòa lại nhóm để hỏi chứng lần lần cho hết.

THẦY SAO NÓI VẬY

M. Pierre Brun làm hội-đồng thẩm án mà lúc tòa kêu tên không có, bị phạt 50 quan. Một chút ông ta lại, tòa giảm xuống còn 25 quan

■ ■ ■

Nhiều bà đầm vô coi, không có chỗ ngồi. Quan chánh-án khuyên các ông nào tử tế, nên nhường chỗ cho các bà ngồi ; có nhiều ông nhường chỗ, nhưng coi vẻ cực chẳng đã lắm.

■ ■ ■

Bổn-báo phái-viên vô ngồi bàn để riêng cho các báo tử tế rồi rờ tới cây viết máy, mực chảy đâu mất hết, phải trở ra kiếm mực rồi chen cả nửa giờ mới lại trở vào đặng. Vì người ta đông quá.

■ ■ ■

Báo *Populaire* phải ba người viết tất tới tòa, chép từng lời từng tiếng đặng về viết kỷ-thuật Tuần nầy các báo ấy xuất bản nhiều lắm.

CẢM TẠ LƯƠNG Y

Diệp-nhuệ-Hùng

ở đường Marins số 134 (trên lầu) CHOLON

Nguyên tôi đau bịnh ngoại-trĩ hơn bảy năm. Mỗi lần đại-tiện tiện có máu đi đứng rất khó chịu. Tôi uống đủ thuốc tây Nam đều chẳng hết.

Nay tôi nhờ Diệp-Tiến-Sanh dùng cách hóa học một sợi chỉ cột rồi chích và thoa thuốc trên 15 ngày tôi lành bịnh. Nên tôi đăng vài hàng trên báo trước là tạ ơn ông cứu tôi khỏi bịnh nguy, sau là điềm chỉ cho ai rủi mang bịnh như tôi hãy đến cho ông điều trị chắc được mạnh.

Nay kinh
Định-Châu-Hi
Chợmới — Longxuyên

Commerce 3 Victoria 1

Có một lần Victoria bị phạt pénalty, Thạnh vì đá mạnh quá trái cầu đi phớt cây trụ thành. Còn 7 phút chót, Victoria có ráng công gỡ, song trái cầu không qua khỏi tiếp ứng và hậu tập Commerce Thét rồi Sự lên, Báo lên, đưa banh cho Liễu, song Chaubert đều cứu nguy hết, tài tình quá.

Mãng giờ rõ ràng Commerce tài hơn Victoria, và đoạt Coupe Gouverneur rất vẻ vang vậy.

Commerce nên ghi công cho hàng tiếp ứng là Ngươn Báo Sâm kế đó đến Chaubert Văn Thạch Thạnh Lòng và Kinh— Be Bến lóng hậu tập ăn nhau lắm.

Victoria nên khen, Maurice, Tài Sự và Báo trước nhứt, kế đó thì Bông Mười và Hòa.

Liền đó quan Toàn-quyền và quan Thống đốc đứng lên trao hai con voi đồng cho Ngươn đội trưởng Commerce và tỏ lời khen ngợi. Kế đó ngài gắn khuê bài cho Mùi và có lời khen Mùi lung lắm. Ngài luân phiên trao cái bình đồng dục lòng cho hội thua (của hội cựu sanh viên bổn quốc hiến) là Victoria. Sự đội trưởng đứng ra lãnh, ngài cũng ngỏ lời dục lòng.

Liền đó quan Toàn-quyền trao luôn cho bổn hội, bốn cây cờ vàng rất tốt đẹp, có thêu tên rõ ràng.

Rồi cuộc quí quan từ giã ra về thế là giứt cuộc vui náo nhiệt buổi chiều chúa nhựt. **Chánh-Trực**

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Pháp

Một người giúp việc nhà băng ăm 1 triệu rồi đi mất

Albert Robert năm nay mới 30 tuổi, giúp việc ở nhà ngân-băng kia tại Paris, ngày nọ lấy mất trên một triệu quan, rồi trốn đi nơi khác.

Robert vốn con nhà tử-tế, làm việc lại giỏi giăng siêng năng, được bề trên yêu quí tin dùng. Bữa nọ sao không thấy Robert đi làm ở sở, người ta sanh nghi, đem sổ sách ra xét thì thấy con số lời thôi lắm. Xét ra thì Robert đã tuông chử, ấy mấy tháng nay được 1 triệu 229 ngàn quan.

Nhà ngân-hàng mới ra sức tìm kiếm Robert coi ở nơi nào, nhưng uổng công vô ích. Việc đem ra tòa án, quan bồi-thẩm đã ký giấy tập nã giao cho sở mật thám đi truy tầm rồi.

■ ■ ■

Nhờ cuộc Đấu-xảo mà công-nho thành-phố Paris khá lắm

Nhơn nói đến cuộc Đấu-xảo Thuộc-địa, ông Đốc-lý thành phố Paris nói rằng khoản tiền đóng thuế hàng hóa (Octroi) tính tới tháng Juillet có tới 44 triệu 119 ngàn quan. Sánh với năm rồi cũng mới-kỳ đó, hơn tới 3 triệu quan.

Còn các kho Tiết-kiệm (caisses d'Epargne) nói bị nạn thất nghiệp và nạn kinh-tế, nên lúc chưa bày cuộc Đấu-xảo thì thấy người bỏ tiền vào ít lắm. Nay nhờ có Đấu xảo người ta đem tiền gởi nhiều quá. tính ra các kho ấy có 18 triệu rưỡi người gởi tiền. mà bây giờ số tiền gởi lên tới 39.625 triệu quan lận.

Nhờ cuộc Đấu-xảo mà số dân thất nghiệp nhiều người có việc làm.

■ ■ ■

Y-đại-lợi

Giáo-hoàng không muốn dùng lịch mới

Đền Vatican bên Ý có gởi qua Vạn-quốc ở Genève một tờ phản kháng kêu nài về việc sửa đổi lịch.

Đức giáo-hoàng tuyên-bố rằng theo lịch mới định lễ Pâques ngày nào, rồi cứ mỗi năm để y vậy. thì tôi phản-kháng tới cùng. Lại lịch mỗi năm có 13 tháng thì ngài không nhận đâu. Vì việc sửa đổi lịch cũng không có gì cần yếu cho mấy, mà trong ấy có nhiều khoản làm giảm giá-trị của lễ phép đạo Thiên-chúa đi.

Tuy vậy ngài nói nếu việc sửa lối lịch mà tất cả các nước cho là ăn kịp và hội Vạn-quốc cử ban ri-sự chuyên-môn để bàn xét, thì bừng đó ngài cũng nhìn việc ấy là hệ trọng, và rồi ngài sẽ xem xét.

■ ■ ■

Hồng mao

Đàn bà con nít cũng phản đối Nội-các mới ?

Ta đã biết ông Donald hiệp với đảng Tự-do và đảng Bảo-thủ đứng ra lập Nội-các mới, thì hội liên hiệp thợ thuyền Trade-Union và đảng Lao-động hiệp nhau lại quyết tính đồ cho được mới nghe.

Hai phái ấy đã nhóm xong, ra một tờ cáo bạch, kêu quân binh buộc và đảng xã-hội (troupes socialistes) hãy hiệp sức nhau, đặng chống lại Nội-các mới. Họ có ra một tờ bịch, kêu gọi tất cả con dân trong nước, đàn ông đàn bà, bất cứ bạng lão ấu, cũng đều chung vai đấu cật, thức tỉnh dậy mà đánh đổ *chánh-phủ hiệp nhứt*. Họ nói làm vậy mới có thể bảo thủ quyền lợi được cho, họ quyết tổ chức một cái xã-hội mới mẻ hơn.

Về việc đề xướng cuộc đánh đổ chánh phủ đây, đảng Lao-động đã bầu ông Henderson lên làm lãnh-tụ rồi.

■ ■ ■

Huê kỳ

Chiếc thủy-phi-thoàn D.O.X. đả xong cuộc bay vòng hoàn-cầu

Độc-giả còn nhớ chiếc thủy-phi thoàn Đức hiệu D.O.X. bay vòng quanh thế giới kể ra đã 9 tháng nay. Có tin ở Nhiêu-do ngày 28 Août nói như vầy :

« Hôm qua. chiếc thủy phi thoàn lớn hiệu D.O.X đã bay lượng qua lượng lại trên thành Nhiêu-do trót giờ, rồi đáp xuống ở bãi Long Island.

« Người ta tới phỏng-vấn viên cai quản, thì nói chiếc D.O X. bay quanh thế-giới đã 9 tháng, nay đã giáp vòng rồi.

■ ■ ■

Nhựt-bổn

Việc cuộc bay thẳng từ Paris qua Tokio

Chánh-phủ Nhựt đã cho phép ba chiếc phi thoàn Pháp xin bay thẳng qua Nhựt rồi. Ba chiếc nầy tính bay thẳng Paris qua Tokio không nghỉ chặng nào

Sở Hàng-không ở Tokio đang lo sửa soạn cuộc tiếp rước.

Nay mai đây ba chiếc ấy sẽ cất ánh

■ ■ ■

Vua nước Nhựt quyên tiền giúp nạn thủy-tai nước Trung-Hoa

Về nạn lụt ở Trung-Hoa, bình như các nước sẵn lòng cứu giúp ít nhiều. Trước đây quan sứ-thần Hồng-mao đã vâng lịnh vua Hồng-mao quyên một số tiền khá to để giúp người Trung-Hoa về nạn ấy.

Lại gần đây vua Nhựt cũng quyên cho 10 muôn đồng. Vua Nhựt lại quyên một vạn đồng cho đám Nhựt kiều ở Hán-khẩu nữa

■ ■ ■

Miến-điện

Nhơn dân ăn rắn và chuột cho đỡ đói

Miệt Insein và Bassem vẫn bị lụt luôn, sự hư hao không biết bao nhiêu mà nói.

Mùa màng đều hư sạch, nhơn dân không nhà ở, không cơm ăn, đều phải bắt rắn và chuột để đỡ lòng. Tình hình đói khát của lê thứ đã đến cực-điểm rồi, nếu việc cứu-tế không gấp thi hành thì chắc dân chết đói hết.

■ ■ ■

Trung-hoa

Thái nguyên-Bồi nói chuyện Hoà bình

Thái-nguyên-Bồi có nói với mọi người rằng : « Trương-Kế và Ngô-thiếc-Thành đã cùng chánh-phủ Quảng-đông thương thuyết đến chuyện Hòa bình, nhưng sự điều đình của đôi bên còn chưa biết rõ là thế nào, vì chưa tiếp được lời báo cáo rành rẽ.

Cứ lấy hiện-trạng bây giờ mà nói thì Quảng-đông không nên dòng binh vì rằng việc rối rắm trong đảng thì chỉ nên đem ra đảng giải quyết, nếu không thế thì là trái với phép của đảng.

Các bọn đồng chí ở Trung-ương đều mong mỏi rằng việc xung đột đây được giải quyết.

Giá báo sửa lại

Một năm	15 $	00
Sáu tháng	8	00
Ba tháng	4	00
Một tháng	1	50
Mỗi số	0	07

GIÁ LUÁ

tại Chulon ngày 29 Août 1931

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	3 37	Omon	3. 18
Bentre bam	3 40	Cairang	3, 28
Cai lay	3. 78	Thot Not	3. 37
Cai-be	3 18	Longxuyên	3. 10
Vinhlong	3. 23	Chaudoc trắng	2. 60
Tako	3. 29	đỏ	2. 50
Cau-Chong	3. 33	Tanchâu	2. 40
Cang Long	3. 33	Sadec trắng	3 35
		đỏ	2 40
Travinh	3. 33	CAOMIEN	
[illegible]	3. 25	Battambang	3 25
Baclieu	3 35	Banam	3. 25
Rachgia	3 35	Soai rieng	
Phuoclong	3 35	Lua đỏ	2. 40

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1 25% tấm 4,90
Gạo N° 2 40 % tấm 4. 60

Tấm	1 2	4 40
Tấm	3 4	3 95
Cám trắng		2 00
Cám lức		1. 40
Bao lúa đã dùng rồi		21. 00

Giá lúa nầy tính luôn cả bao

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

P. Lecoq	4 Sept
Cap Padaran	4 Sept
Chenonceaux	8 Sept
Dupleix	10 Sept

Ở Tàu và Nhựt qua

Metzinger	4 Sept
Sphinx	18 Sept

Ở Trung-Bắc-kỳ vô

Chantilly	8 Sept
Entrecasteaux	1er Sept
Claude Chappe	3 Sept

TÀU ĐI

Sang Pháp

Désirade	28 Aout
Metzinger	7 Sept
Entrocastreaux	5 Sept
Chantilly	11 Sept

Ra Trung-Bắc-kỳ

Cap Padaran	8 Sept
Dupleix	14 Sept
P. Lecoq	6 Sept

Đi Tàu và Nhựt

Porthos	29 Aout

Đi Singapour

THIÊN HẠ ĐỒN

Danh vang bốn biển, tiếng dậy tám phương là thuốc

BỎ Á-PHIỆN

của hiệu Tiểu-thần-Tiên, ở Tonkin gởi lại, bào chế chẳng dùng cốt á-phiện. Cách bỏ giảm đã mất mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực nào trăm ngàn người không sai một. làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết đi đường dùng rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1 $ 00

Hút ít 2 cũng 3 ve đủ bỏ, ai mua dùng không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Rue Mayer 128 Bd de la Somme N° 82 ; Rue Amiral Courbet N° 40, và Rue Vannier N° 74 là tiệm trồng răng hớt tóc danh tiếng nhứt Saigon, năm tiệm đều danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiểu thần-Tiên» ai mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Còn bịnh huê-liễu như Dương mai cũng đau lậu ai bịnh nhẹ nặng bực nào uống trong ngoài 2 $ 00 tuyệt nọc. Lục-tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị Quí-vị muốn gởi lãnh hóa giao ngân cũng được, thơ và mandat gởi cho M. Lê-văn-Anh, Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao. Saigon.

— PHONG-CANH KHACH-LAU —
PHÒNG SẠCH SẼ GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI —:—
—:— CÓ GARAGE ĐỀ XE KHÔNG MẤT TIỀN
SAIGON — VO-VAN-BAN Propriétaire — T 407

Nước dưng nơi Cửu-long-giang ngày 28 Août 1931

NHỮNG CHỖ ĐO NƯỚC	NGÀY ĐO NƯỚC	MỰC NƯỚC LÊN: mực cao về năm 1931: những ngày đo	trước 1 bữa	[illegible]	mực cao năm 1930: cũng ngày ấy	[illegible]	NHỮNG NGÀY nước lên lớn hơn hết trong năm 1930
		m.	m.	m.	m.	m.	
Luangprabang	26 8-31	9.47	9 22	0 78	11.44	15.18	11-8
Vientiane		7 28	6.50	0 55	8.90	11.64	13-8
Savannakhet		8.00	8 12	00.9	10 15	11.85	19-8
Không		5 45	5 34	0.13	5.65	6.54	18-8
Strungtreng	25-8 31	8.62	8 60	0.72	8.13	10.13	26-9
Sambor		8.25	8.23	0.24	7.75	9.66	26.9
Phnompenh		8.32	8.15	1.86	9.58	10.62	3-10
Snoctrou		7.56	7.46	3.15	9.85	11.88	11-10
Tanchau	26 8-31	4 16	4.14	1.30	4.89	5 67	9-10 (N.G
Chaudoc		3.40	3.36	1.26	4.05	5.36	12 10 »
Longxuyên		2.73	2.75	1.01	3.32	3 66	12 10 »
Nuisap		2.70	2.72	1.79	2.77	3.95	22-11 »
Rachgia		2.00	1.97	1.10	1.93	2.62	17-1 »
Thotnot		1.92	1.96	»	2.85	3.25	24-10 »
Cantho		2.82	2.97	1.57	2.85	3.03	23-10 »
Cairau		1.56	1.51	1.03	1.37	2.23	5-11 »
Dustho	25 8-31	2.12	2.04	1.10	2.74	2.71	10-3 »
Daingai		2.00	2.00	2.10	2.92	3.12	9-10 »
Vinhthanh		2.59	2.57	2.17	2.83	3.44	3 10 »
Sadec	26-8-31	2.12	2.19	1.40	2.[illegible]6	2.79	12-10 »
Vinhlong		1.38	1.45	0.76	1.96	2.15	16-2 »
Travinh		2.15	2.23	1.36	2.57	2.73	9-10 »
Caibè		2.12	1.67	0.26	2.37	2.88	24-9 »
Mytho		1.56	1.48	1.26	1.[illegible]8	2.81	20-11 »
[illegible]		0.82	0.80	0.75	1.21	1.42	25-9 »
Benluc		0.87	0.89	0.63	1.25	1.45	27-10 »
Phuan		0.91	0.83	0.44	1.13	1.29	16 2 »
[illegible]		»	»	0.51	1.74	1.37	15-10 »
[illegible]		1.20	1.00	0.00	0.75	1.30	15-10 »
Cap St-Jacques		0.54	0.64	0.23	1.08	1.32	24-9 »

MẢ THƯỢNG LẬP CÔNG

— Thử hỏi có thứ thuốc nào xứng đáng dùng bốn chữ trên đây chăng?

— Ấy là thứ thuốc « Thần-hiệu Thối-Nhiệt-Đơn » của nhà thuốc THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG vì con nít khi nào có nóng mình, uống vào trong 5 phút thì thấy linh nghiệm hiển-nhiên, thật đáng cho rằng « mã thượng lập công » và chẳng hổ với cái tên gọi riêng nó là « NHƠN-SANH YẾU-DƯỢC » Gần đây bởi có nhiều nơi bán thuốc giả và nhái theo kiểu thuốc ấy, nên kẻ mua thuốc phải nài cho có nhãn con nai thì mới khỏi lầm.

Pharmacie Sino-Annamite

THIÊN-HOA ĐƯƠNG

208, RUE DES MARINS — CHOLON

SÂM-NHUNG ĐIỀU KINH

CHỈ BẠCH ĐÁI HOÀN

Nhản hiệu « Song-Phụng »

Thuốc thánh trị bịnh đường kinh và chứng bịnh đái lâu ngày. Thuốc này chủ trị những chứng bịnh bởi tử cung hư làm bịnh đau mỏi, kinh không đều và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết tồn nồi nước da vàng, mình vóc ốm, muốn làm bịnh lao, nên uống thuốc này cho thường chẳng bao lâu thấy ... công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ăn ngủ, tự nhiên tất bịnh phải hết. Ấy là một phương thuốc vương đạo trừ tất mà lại bổ nữa. Tánh thuốc rất hạp với khí hậu các xứ nóng, đã ngoài 30 năm nổi danh tiếng khắp quần đảo Nam-dương, hiện nay khắp Nam-kỳ, Lục-tỉnh đã có mua dùng phần nhiều trị bịnh rất công hiệu.

Mỗi ve giá là 1 $ 50

Bổn-tiệm có thứ thuốc hoàn bổ thận rất thần hiệu kêu :

LỘC-BIÊN KIỆN THẬN CỐ BỔN HOÀN

(Thuốc hoàn bổ thận)

Bổ tâm dương đã hao tổn, bồi đắp thận âm bị hư kém, làm cho âm dương điều hòa, tiêu vận thực phẩm, thì thấy hỏa sung túc, mà tinh khí phải đầy đủ, thuốc này có thể gọi là thuốc sống lâu sanh nhiều con, chẳng sai.

Y-học-sĩ: TRẦN-KIẾM giám-chế

Tiệm tại đường Paris số 28 — Cholon

Mỗi ve giá là 1 $50

NẾU MUỐN : It tốn tiền học mà cho thiệt mau biết.

ĐƯỢC NGHỀ : Rất nên hữu-ít là khoa Thôi miên thuật.

THÌ MAU : Gởi thơ lên học, tại trung-quốc Thôi-miên triết-học-viện.

Tại đây, có thầy-chuyên-môn dạy khoa Thôi-miêng, bằng cách gởi bài vỏ đến nhà học mỗi tuần, cách dạy rất rành rẽ và dễ hiểu, kỳ trong 3 tháng thành-công, học-phí chỉ tốn 15 $ mà thôi. Nhưng tiền học phải đóng trước.

Thơ từ và maudat gởi ngay cho Quản-lý M. Trương-văn-Bực Bd Galiéni n° 171, Cholon (Tại dãy phố lầu ngang ga Hòa-Bình)

T. B. Nếu ngài nào học thành công, bổn-viện sẽ phát giấy chứng nhận chắc là nhà Thôi-miên, và xin dùm văn-bằng Tốt-nghiệp Thôi-miên, tại đại-học-viện bên Trung-Quốc. Còn như muốn rõ những sự lợi ích của khoa học Thôi miên (Hypnotisme) là thế nào ? cũng hỏi thăm điều chi riêng nữa, hãy nhớ đính theo thơ một con cò 5 để trả lời, và bổn-viện sẽ gởi chương-trình tới cho.

SAIGON « CÓ MỘ ...

Quí-khách muốn may đồ ... « MINH-CHÂU » 43 đường Charner, ... Nếu quí-khách may đăng giá 50 $ ... thưởng thêm 1 bộ đồ kaki trắng đáng giá 6 $. Tại bổn tiệm cũng có làm nghề mỹ-thuật khắc con dấu, chạm bia đá đồ mộ và chạm hình người vô đồng, vô đá bây lâu danh tiếng.

MINH-CHÂU

Tailleur et Graveur, 43, Bd Charner, Saigon

CONG-VAN

Quan-lại thăng-thưởng

NGẠCH TOÀ ÁN

Theo nghị-định quan Toàn-quyền Đông-Pháp ngày 19 Août 1931, những thầy sau này làm việc trong Nam-kỳ đã thâm niên đều được thăng chức kể từ ngày 1er Juillet 1931:

Thăng Thông-ngôn chánh ngạch hạng nhứt:

Trương minh-Hưởng huyện hàm (Saigon) Phan ngoan Ngọc (Saigon)

Thăng Thông-ngôn chánh ngạch hạng ba

M. Bùi-banh-Thông (Bacliêu).

Thăng Thông-ngôn chánh ngạch hạng tư

MM. Trần-văn-Thanh (Namvang) Trần-đặng-Long (Camau)

Thăng Thông-ngôn hạng nhứt :

MM. Huỳnh-Chu tức Phước (Saigon) Nguyễn-ngọc-Diệp (Saigon) Đặng-tấn-Hiền (Vinhlong) Nguyễn-văn-Sanh (Vinhlong)

Thăng Thông-ngôn hạng nhì :

MM. Lê-quang-Nhơn (Saigon) Sọp-To (Namvang), Nguyễn-văn-Danh (Tâyninh)

Thăng Thông-ngôn hạng ba :

MM. Huỳnh văn Nghê (Saigon) Mai tho Trưởng (Saigon) Lê văn Be (Longxuyên)

Thăng Thông-ngôn hạng tư :

MM. Dương Xu (Saigon), Huỳnh văn Nhứt (Longxuyên), Vu hữu Ky (Travinh) Phan minh Than (Soctrang) Kim Néang (Saigon) Võ văn Phi (Saigon), Trần văn Trương (Saigon)

Thăng Thông-ngôn hạng năm

MM. Bửt tri Vu (Saigon), Phan văn Truyền (Vinhlong), Trương văn Hoa (Saigon), Dương văn Thể (Chaudoc), Ngô văn Chiêu (Saigon) Thái công Tho (Namvang), Ta văn Thiện (Namvang), Phan ngọc Châu (Saigon), Nguyễn văn Khương (Cantho), Nguyễn văn Tu (Saigon)

Thăng ký lục chánh ngạch hạng ba :

M. Cao-minh-Chánh (Cantho)

Thăng Quản nhứt :

MM. Huỳnh-văn-Nghĩa (Saigon)
Đỗ-văn-Châu (Vinhlong)

Thăng Quản nhì :

M. Nguyễn-văn-Pho (Châudoc)

Thăng Đội nhứt :

M. Tô-Qui (Travinh)

Thăng Đội nhì :

M. Lê-Văn-Thiên (Vinhlong)

Thăng Cai hạng ba :

M. Huỳnh-văn-Tha (Saigon)

Cặp mắt thư-hùng có phải là quí-tướng không?

Bạch Sùng-Hi nổi tiếng là Tiểu Gia-Cát ở nước Tàu ngày nay

Người gây ra cuộc phản Tưởng ở Quảng-đông bây giờ, là Trần-tế-Đường, có một người anh, là Trần Duy-Châu coi tướng người giỏi lắm. Trước khi có cuộc chánh-biến ở Quảng-châu xảy ra tức là việc mưu đánh Tưởng, thì Tế-Đường đã được Duy-châu bảo rằng làm được, nên Tế-Đường mới dám quyết ý.

Không những vậy thôi, bao nhiêu người của Tế-Đường dùng, trước hết Tế-Đường đều hỏi Duy-Châu coi tướng đã rồi mới dùng sau. Vì thế mà bọn Tưởng-Võ, Dương-đẳng-Trung được Tế-Đường tin dùng và thăng quan tấn-chức rất mau, ấy đều có lời Duy-Châu nói giúp cho cả.

Vì Duy-Châu rành nghề coi tướng như thế, nên các yếu-nhơn trong chánh-giới tới nhờ va coi tướng nhiều lắm.

Có người đem bọn yếu-nhơn ở Quảng-tây là Bạch-Sùng-Hi và Lý-tôn-Nhơn hỏi Duy-Châu coi tướng ra sao, thì Duy-Châu nói rằng: « Cái sự nghiệp mai sau của bọn đó lớn lắm » Bọn đó, tức là Duy-Châu muốn chỉ vào Bạch-Sùng Hi vậy. Bạch là người túc trí đa mưu, được thiên hạ khen là Tiểu Gia-Cát. Bạch khác người ta có cặp con mắt. Vì cặp con mắt của Bạch con lớn con nhỏ không đồng nhau. Bởi vậy kêu là cặp mắt thư hùng. Theo sách tướng thì người nào có cặp mắt đó là người đại-quý. Thế thì Bạch đại-quý đây là nhờ cặp mắt đó chăng?

Xin đọc tiểu-thuyết hay

Tình-duyên -:-

-:- Xảo-ngộ

Gánh hát Bầu-Bòn

diễn 10 đêm tại rạp

THÀNH-XƯƠNG

Khởi sự hát tối thứ tư

2 Septembre 1931

Bổn-ban đi lục tỉnh nay trở về Saigon lần này là lần thứ nhì chính đến lại đào kép đông đủ, có danh tiếng, y phục mới, sơn thủy nhiều.

Kính thỉnh quí ông quí bà đến ngày 2 Septembre đến xem.

QUẢNG-CÁO

Cảm-tưởng sau khi xem sách

Nhơn khi rồi rảnh, tôi được xem một cuốn sách của người anh em bạn mới vừa mua, liền có nhiều mối cảm đậm-đà

Sách ấy nhan đề « Chuyện Phật đời xưa » soạn giả Đoàn trung Côn, sách dày ngoài trăm trương, đoạn trước toàn là những chuyện đời rất có ý-vị, toàn sau là nhiều tư-tưởng thâm trầm.

Tuồng như soạn-giả muốn cho sách mình được các bạn người xem, nên văn rất giản-dị, gọn-gàn, càng độc càng mê vậy.

Tôi vì cảm những chuyện xưa có ý nghĩa về phong-hóa nhơn đạo, cảm vì đương buổi này biết bao người hoan-nghinh sách lả lơi mà lại có thứ sách có giá trị ra đời, thì cũng là một việc đáng mừng vậy. Nhứt là trong cuốn chuyện Phật đời xưa có nhiều bài hay lạ mà đại khái luận sự họa phước và quả báo ở đời. Trọn đời ta có thể nghiệm ra là một pho luân-lý bằng sự tích trong ấy có những gương trung hiếu, tiết, nghĩa, và những bài cao thượng coi cuộc đời như mây bay. Nếu xem sách luân-lý thì ngán ngẫm, mà xem tích xưa có nghĩa về luân lý thì rất thú vị, vừa thấy trong lòng được thêm khoan khoái thanh bạch, lại vừa thích với những đoạn văn chương tươi tắng kia.

Có lẽ độc giả đã dư biết đại ý của giáo lý nhà Phật, là mong cứu vớt và trợ tiếp cho chúng sinh nhứt là người bình dân vậy. Như vậy mới thật là đích đáng cao thượng cho, vì hạn quí phải sanh ra được học thức rộng, giao thiệp nhiều, còn phần đông công chúng đều là yếu thế, không may được như bạn kia, thì sẽ nhờ lấy những lời thuyết lý hoặc những kinh sách để giác giẩn trên đường đời vậy.

Chúng ta thường ham mê với thế cuộc, thường bực tức vì thế-tình, thường đeo đuổi công-danh, mắt đã mờ, tai như điếc, trí dường lu, mấy phen đã tưởng đến sự giả dối kia đâu. Cuốn « Chuyện Phật đời xưa » không phải là đủ làm cho chúng ta mau đạt được quả thanh bai, mà cũng có thể đỡ cho ta, có thể giúp cho ta suy nghĩ về thân-thể con người trên vũ-trụ.....

Xin mách rằng vị nào muốn xem thì gởi thơ đến M. Đoàn-trung-Côn, 15 đường Filippini Saigon.

Minh-Tâm Genibo

PENSIONNAT

NGUYEN-ANH-BON

206-214, *Legrand de la Liraye — Saigon*

Nguyễn-anh-Bổn : Chủ-nhơn sáng lập (fondateur)

Tựu trường : 1er SEPTEMBRE 1931

Bởi thấy nhiều học-sanh khó kiếm được trường xứng đáng mà học hành, nên chúng tôi là người tâm chí, đã mấy năm chuyên nghề giáo huấn, có hân hạnh được trẻ em hoan nghinh cách dạy dỗ dặc biệt dễ hiểu, dễ nhớ, quyết lập một học-đường thật hoàn toàn, hầu rèn tập trẻ em mau nên người tại một trong xã-hội. Mấy ông giáo sư kể tên dưới đây thì các trò học tại Saigon đều biết danh :

Trương-văn-Huấn : *Vật lý khoa cử nhơn.*
Trần-văn-Thạch : *Văn-khoa cử-nhơn.*
Nguyễn-văn-Nhã : *Y-khoa tấn sĩ*
Phan-bá-Lân : *Cao đẳng sư phạm.*
Nguyễn-văn-Vinh : *Bác-vật canh cửi.*
Trần-văn Nam : *Bác-vật tạo tác.*
Trần-văn-Tỵ : *Cao-đẳng sư phạm.*

Trường mở năm lớp :

Lớp nhứt sơ đẳng (*cours supérieur*)

Lớp trung-đẳng, từ năm thứ nhứt đến năm thứ tư (*từ 1re tới 4e année*).

Đốc-học : TRẦN-VĂN-TỴ

194, *Legrand de la Liraye — Saigon*

Trường thương-nghiệp nào lớn?

Dạy mau giỏi?

Học ít tốn tiền?

Có phát cấp bằng đỗ để kiếm việc làm?

THƯA :

—:—

Ecole Centrale de Commerce

Annexe de l'Académie dactylographique de France

47

RUE VASSOIGNE

sau chợ Tândịnh

Saigon — Tél. N 864

Directeur :

TRẦN-MẠNH-NHÂN

Ingénieur Préparation au certificat d'études primaires

Tràng bông tang (couronnes)

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn-hiệu chuyên làm tràng bông cườm đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều nên nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phân nửa.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu. Giá từ 5 $ 7-10-18 cho đến 100 $

Bán sỉ và bán lẻ.

" La Tortue "

PHAN-THỨC-TRẮC

16, Sabourain, Saigon

Téléphone 9.95

Tiểu thuyết của « ĐƯỢC-NHÀ-NAM » N° 6

THẾ-TÌNH TIỂU-THUYẾT

CUỘC THẾ XÂY VẦN

của DƯƠNG MỘNG-ÁO

II

Năm Khá cười rồi nói : « Chú muốn vậy cũng được. »

Thế đã thành nên một cặp tri-âm, chỉ có cái chết mới lìa nhau được.

Năm Khá biểu Ba Liêng dọn nhà về ở chung với mình. Vợ năm Khá cũng là người biết đức đem lòng thương vợ Ba Liêng, nên hai chị em hòa thuận nhau như tình ruột thịt. Còn nói chi hai anh chồng! Từ ngày gần nhau được, càng biết nhau, càng hiểu nhau bao nhiêu thì càng mến nhau, càng vì nhau bấy nhiêu.

Năm Khá về bề ăn học thì cũng biết một ít chữ nho, không bằng Ba Liêng, nhưng trọng tuổi hơn, nên việc ăn ở đời thì hiểu biết nhiều hơn. Hai anh em tuy làm nghề hèn mọn chớ chi khi không hèn; thường thường gặp những đêm trăng thanh gió mát, dây đóng ở sông Hàm-luông, ghe đậu theo cột dây mênh mông nửa nước nửa trời, Năm Khá với Ba Liêng nằm ngửng cảnh, bàn bạc những nhơn tình thế thái, những chuyện nước chuyện nhà, sang đến văn-chương, xoay về công nghệ, mỗi mỗi đều ý hiệp tâm đầu.

Qua đến việc làm ăn thì Ba-Liêng càng giỏi dần lắm : trong nghề dây Năm Khá chỉ biểu năm ba lần thì hiểu hết làm đã nhằm lẹ, lại có sẵn ý thông minh nên đỡ vớt cho Năm Khá nhiều lắm. Trong nhà có thêm 2 tay làm, có thêm một chiếc ghe, có làm thêm một miệng dây, thứ nhứt là có cái vui vẻ, cái phấn chấn tới ngày nên việc làm ăn càng ngày càng thấy khá. Số tôm cá làm được gần bằn hai khi trước, phân nửa chở về chợ Mocay, còn phân nửa có hai vợ chồng Ba Liêng chở qua Bêntre, sáng nào cũng kịp buổi chợ, cá còn tươi, người mua lại đông nên bán buôn đặng giá.

Ngày nào như ngày nấy, tuy trải nắng dầm sương, da đen mặt nám, chớ trong lòng lấy làm thơ thới lắm. Bốn vợ chồng ở chung với nhau, làm chung với nhau nhưng không có một tiếng chi xích mích, càng lâu chừng nào càng yêu nhau chừng nấy.

Năm sau nợ nần trả hết, trong nhà đặng rảnh rang, vợ Năm Khá lại có thai. Bấy lâu cầu khẩn hoài mà không có, nên hai vợ chồng mừng rỡ khôn cùng và định chắc nhờ mình làm phải nên trời không phụ. Từ ấy đến ngày sinh hạ, vợ ba Liêng một mình săn sóc chị — mà đáng chị thiệt — lúc ụa mửa, lúc nhứt mỏi, lúc vang mình sốt mẩy, thì thuốc men, nưng đỡ, không nệ nhọc công, không màng dơ dáy.

Đến ngày, vợ năm Khá sanh đặng một đứa con gái, mặt mày đều đặng lắm. Năm Khá lại chịu con trai hơn, nhưng thấy mặt cũng thương, lo lắo sắm sửa không thua gì con nhà giàu có. Bữa phải đi khai sanh, năm Khá biểu Ba Liêng lựa tên cho đứa nhỏ. Ba Liêng nghĩ rằng trong nhà lấy sự thương nhau mà làm gốc thì cái hy vọng tức là cho được gần nhau hoài nên lựa chữ Thân. Năm Khá nghe cũng ưng ý nên đặt con nhỏ là con Thân.

III

Lật bật ngày lụng tháng qua, thằng Chung, thằng con của Ba Liêng, đã được tám tuổi. Thằng nhỏ mặt mày sáng láng, liến lắm, nhưng dễ dạy, Năm Khá biểu phải đem nó vô trường Mỏ-cày cho nó đi học. Vợ ba Liêng sợ đường xa với cầu-kỳ đò giang, năm Khá lại biểu để cho nó đi cho quen với lối xóm có vài đứa trong cũng đi học nên gởi nó cho sắp đó được.

Trường Mocay lúc ấy được năm lớp. Thằng Chung ở nhà có học nhấp nhem vừa biết đọc nên ngồi được lớp tư.

Thầy dạy lớp ấy tên thầy Quang còn nhỏ tuổi, mới ra trường sư phạm Saigon một năm; trước có dạy ở Bêntre nhưng tánh thầy cang cường thấy trái không nín được nên đã ghe phen có lời đi tiếng lại cùng ông đốc-học tây; thế ông không bằng lòng nên kỳ bãi trường lớn mới đổi qua Mỏ-cày cho dạy lớp tư.

Thầy Quang qua Mỏcày ở một căn nhà trong trường, bàn ghế xơ rơ ít cái, còn cơm nước thì mướn người cu-li trong trường tấn món mặn món lạt, món sống món chín mà ăn cũng qua buổi.

Bữa kia, trống đánh tang học chiều, học trò ra khỏi lớp thì thấy trời chuyển mưa, vần vũ. Thầy Quang về nhà thay đồ rồi, bước ra phía đằng trước, rồi đi lần lần lại bến đò đi Xóm chài. Thấy coi sắp học trò dành nhau xuống đò cặng về trước cho khỏi mắc mưa. Đò đã đưa một chuyến rồi, trở qua nữa. Mấy đứa lớn dành xuống trước mấy đứa trộng trộng xuống sau, đứa ngồi đứa đứng, đương ở rẻ hỏi một đứa nhỏ tám chín tuổi còn ở trên bờ. Trên trời mây kéo đen mịt, sấm sét tứ phương, dưới chơn nước ròng bực thấm, cái cầu đi xuống đò đã nhớt lại trơn, đứa nhỏ chờ vô đi xuống chưa được thì mưa đã đổ hột, mấy đứa dưới đò càng la lần nữa.

Thầy Quang nhìn kỹ đứa nhỏ ấy lại là thằng Chung học trò của thầy, bèn bước lại kéo đại nó lên, dắc nó vô đồn, thì thì mưa ào xuống. Thầy Quang bắt nó cởi áo quần ra ngoài mưa tắm, tắm rồi vô đưa khăn cho nó lau, rồi biểu nó lên ngồi ăn cơm với thầy. Thằng Chung ngồi ăn như ở nhà, bộ không sợ sệt gì hết. Thầy Quang ngồi dòm nó miệng chúm chím cười; mấy tháng rồi thấy dạy nó thấy nó trả lời có ý thông minh, nay dòm kỹ thấy cái gương mặt nó thật sáng láng và thiệt thà nên đem lòng thương. Cơm nước xong, mưa vừa tạnh, trời chưa tối, thầy Quang biểu người cu-li đưa thằng Chung về cho tới nhà.

(Còn nữa)

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THI-MAU, À 7 RUE DE REIMS

Le Gérant : NGUYEN-VAN-SAM